

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Seutuvertailut 2022

Varhaiskasvatus
Esi- ja perusopetus
Lukiokoulutus

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

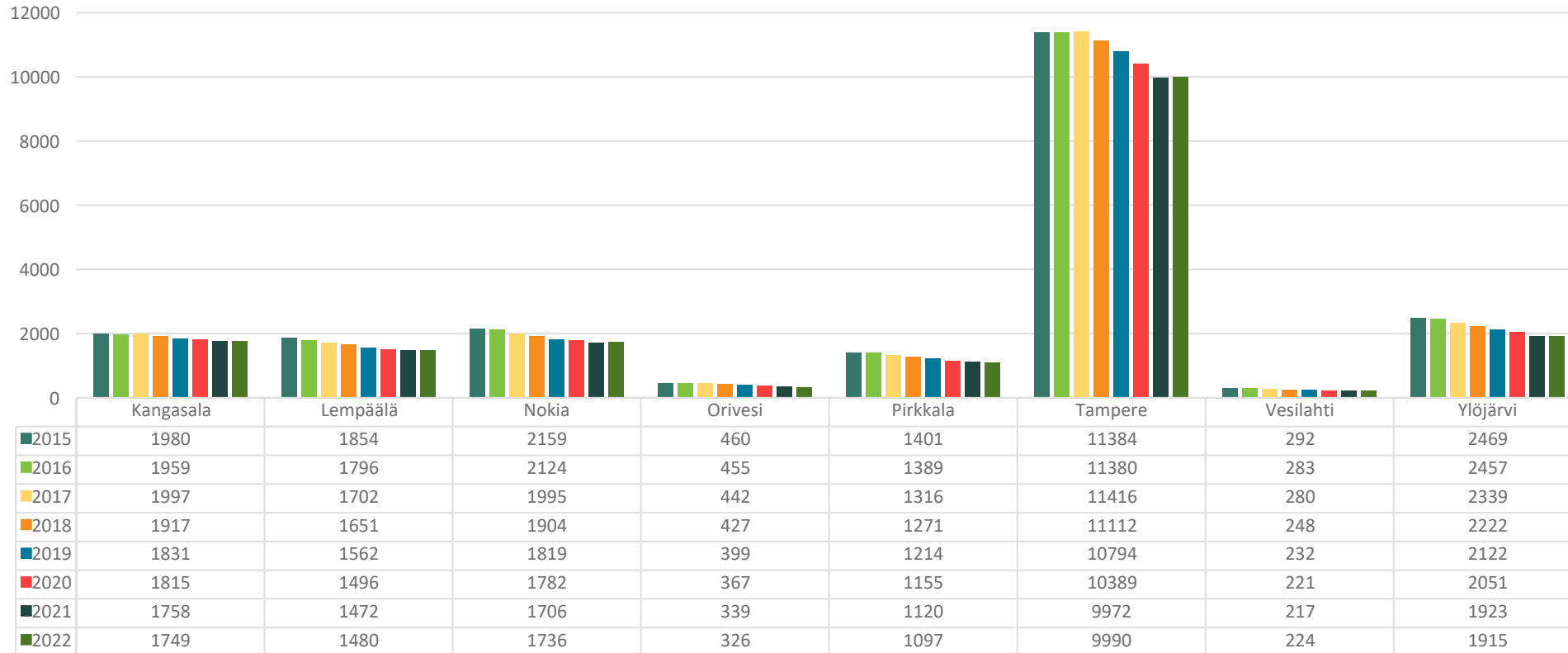
Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen seutuvertailu 2022

Yhteenveto

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä pysyi edellisvuoden tasolla.
- Syntyvyys koko maassa laski edellisvuodesta ja tämä näkyi myös varhaiskasvatusikäisten määrässä seudullisesti. Vuosi 2021 oli syntyvyyden osalta poikkeuksellinen ja vuonna 2022 syntynyt uusi ikäluokka oli edellistä pienempi lähes jokaisessa seutukunnassa. Syntyvyyden laskua tasoittaa seudullinen muuttovoitto.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin nousi hieman viime vuonna. Se on jatkumoa pitkään jatkuneelle kehityskululle. Myös alle 3 -vuotiaiden osallistumisaste kasvoi.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso nousi edelliseen vuoteen nähden. Nousua selittää henkilöstömenojen kasvu.
- Toteutuneen hoitopäivän hinta nousi edelliseen vuoteen nähden.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu laski edelliseen vuoteen verrattuna.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen on jatkunut seudulla, ja kasvu voimistui vuonna 2022.

1-5 vuotiaiden lasten kokonaismäärä

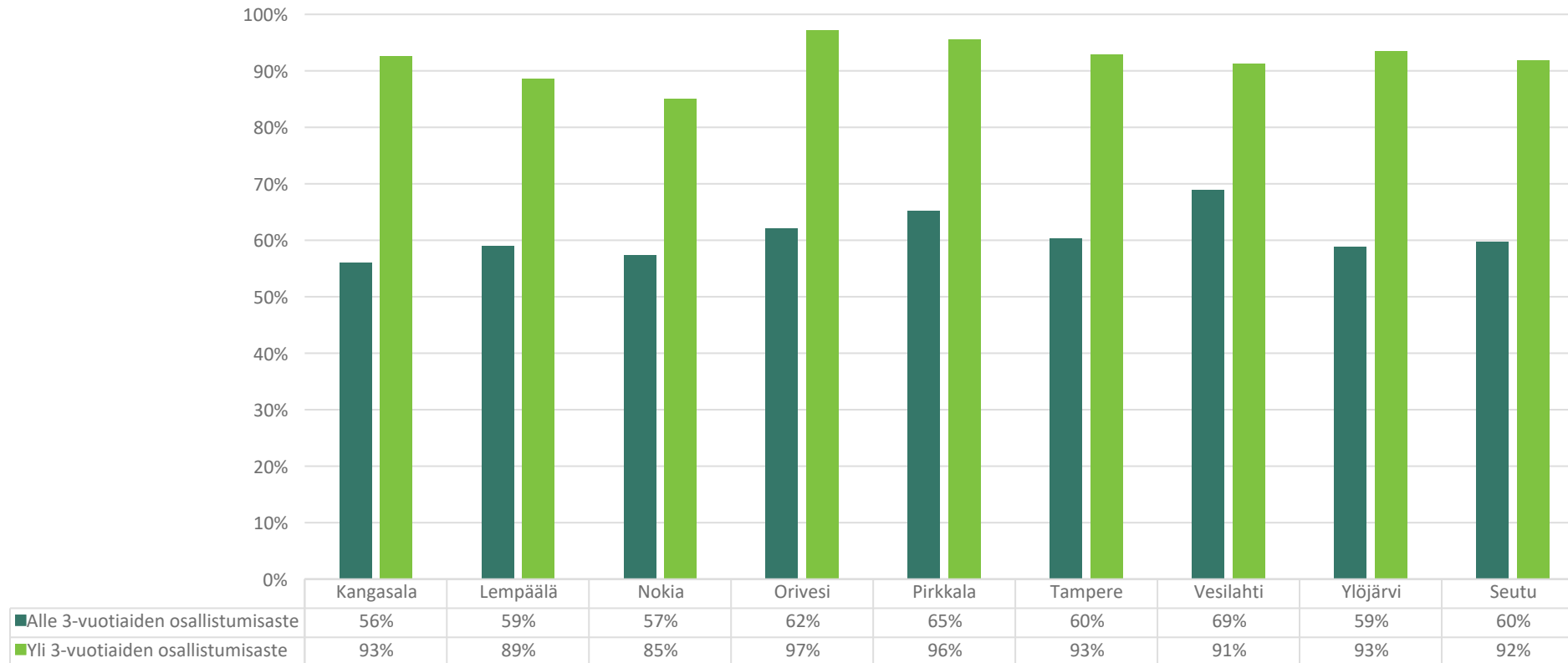

2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

- Varhaiskasvatusikäisten lasten (1-5-vuotiaat) määrä on ollut seudulla laskusuunnassa viime vuodet. Vuodesta 2015 yhteismäärä on pudonnut noin 3 500 lapsella.
- Kuitenkin samaan aikaan yhä useampi lapsi osallistuu kunnan järjestämiin varhaiskasvatuspalveluihin, mikä on vastaavasti nostanut palvelukysyntää.

Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin

■ Alle 3-vuotiaiden osallistumisaste ■ Yli 3-vuotiaiden osallistumisaste

- Oheisessa kuviossa esitetään osallistumisaste 31.12. varhaiskasvatuspalveluihin. Tunnuslukuun on sisällytetty päiväkodit, perhepäivähoito, ostopalvelut ja palvelusetelit. Avointa varhaiskasvatusta tai yksityisen hoidon tukea ei ole huomioitu osuuksissa.

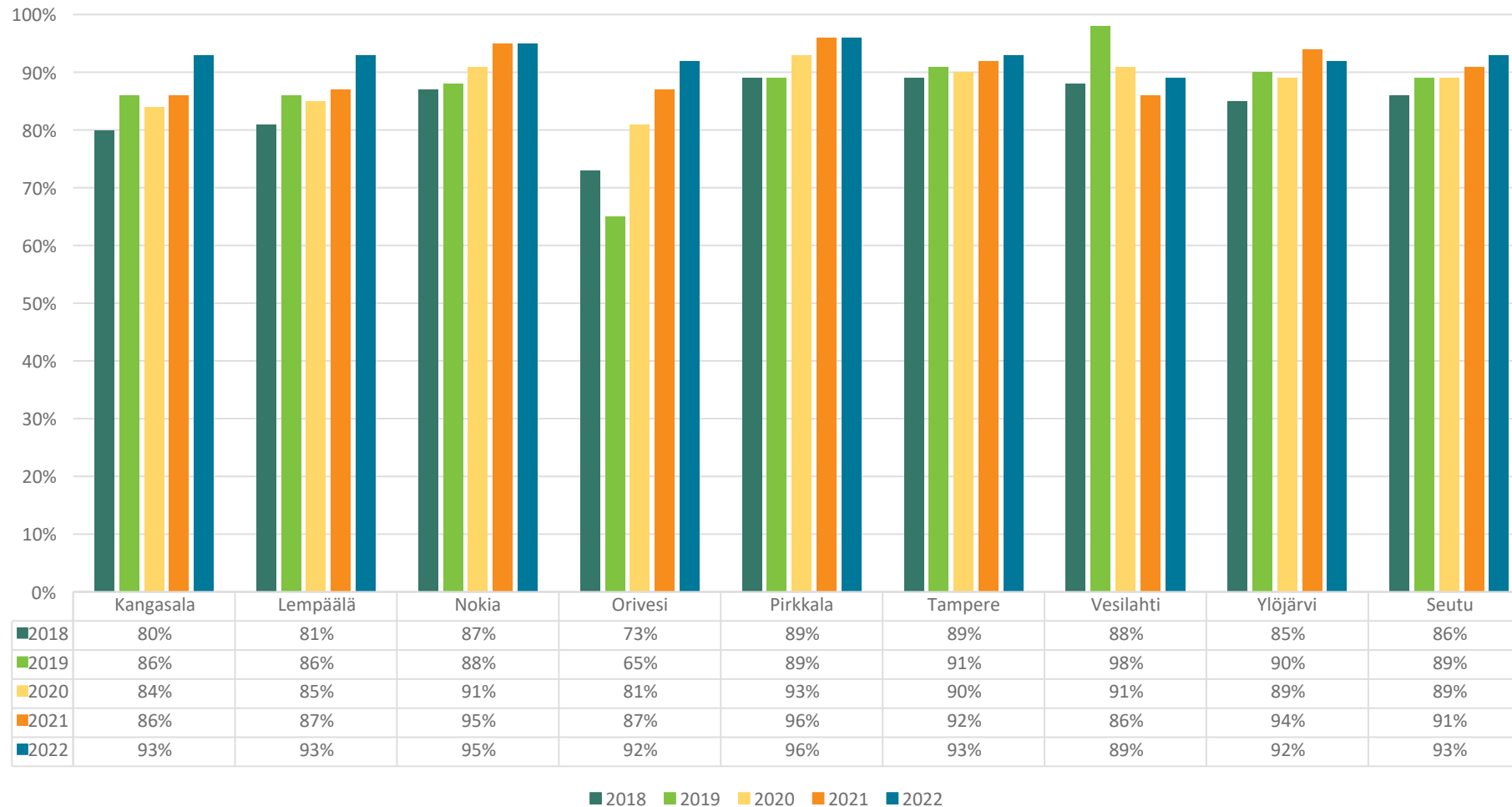
1-5 vuotiaiden osallistumisasteen muutos

- Kuviossa esitetään 1-5-vuotiaiden osallistumisasteen kehittyminen. Myös avoin varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki ovat mukana luvuissa. Tilanne on 31.12.

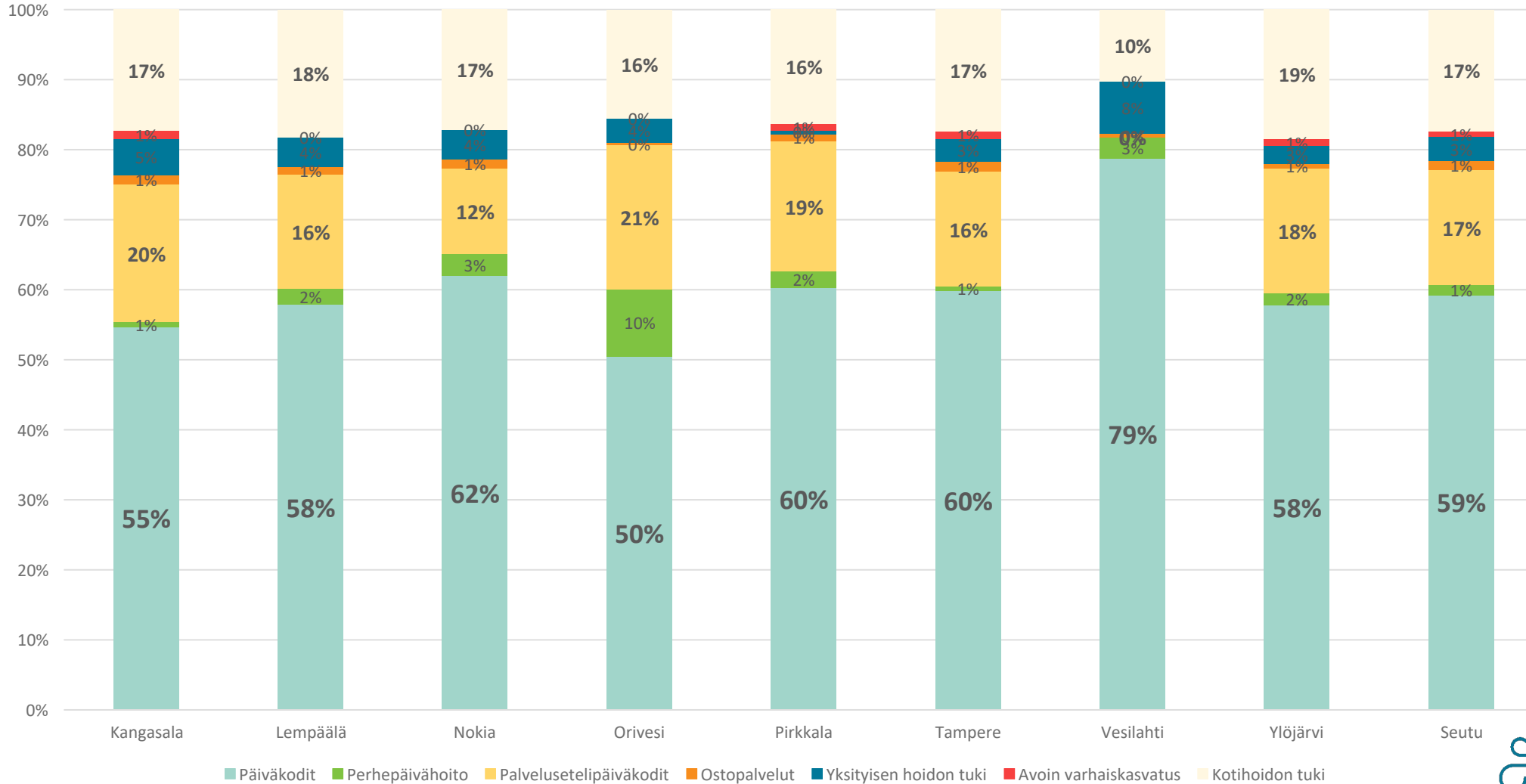
5 -vuotiaiden osallistumisasteen muutos

- Kuviossa esitetään 5-vuotiaiden osallistumisaste kehittyminen.
- Keskimäärin osallistumisaste on ollut viime vuosina nousussa kaikissa kunnissa.
- Tilanne on 31.12.

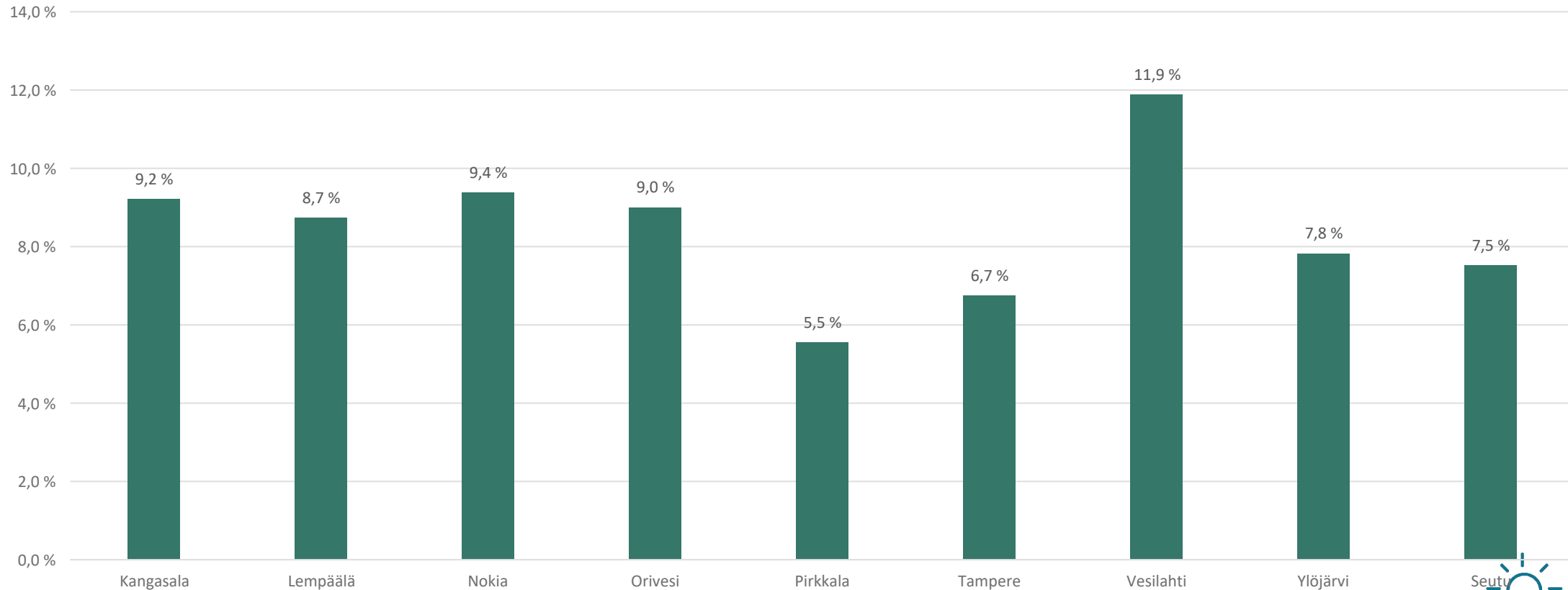
Varhaiskasvatuksen muotojen jakauma

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään prosenttiosuuksin, miten varhaiskasvatusikäiset lapset sijoittuvat eri palvelumuotojen piiriin.

Tehostetun ja erityisen tuen lapset osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista

- Yllä kuviossa esitetään lasten osuus, jotka ovat tehostetun ja erityisen tuen tai kasvun ja oppimisen tukitoimien piirissä.
- Lukumääriin sisältyy lapset, joille on osoitettu lisäresursseja tuen järjestämiseksi.
- Tarkastelussa ovat kaikki varhaiskasvatuspalveluita saavat lapset.

Kustannuslaskelmien taustatiedot

Kustannusvertailuosiossa esitetään kustannuksia laskennallista lasta kohden

- Laskennallisen lapsen kertoimet ja laskentatapa on selostettu vertailun alkuosan [diassa](#).
- Varhaiskasvatuksen kustannuksilla tarkoitetaan tässä vertailussa kattavasti kaikkia palveluiden järjestämiseen liittyviä kustannuksia.
- Tästä poiketen päiväkotien ja perhepäivähoidon kustannuksilla tarkoitetaan kyseisten toimintayksiköiden tai hoitomuodon suoria kustannuksia, joista puuttuu tiettyjä kustannuslajeja koko varhaiskasvatukseen nähden.
- Ratkaisulla on haluttu muodostaa päiväkotien kustannuksista vertailukelpoiset palvelusetelikustannuksiin nähden.

Varhaiskasvatuksen kustannukset

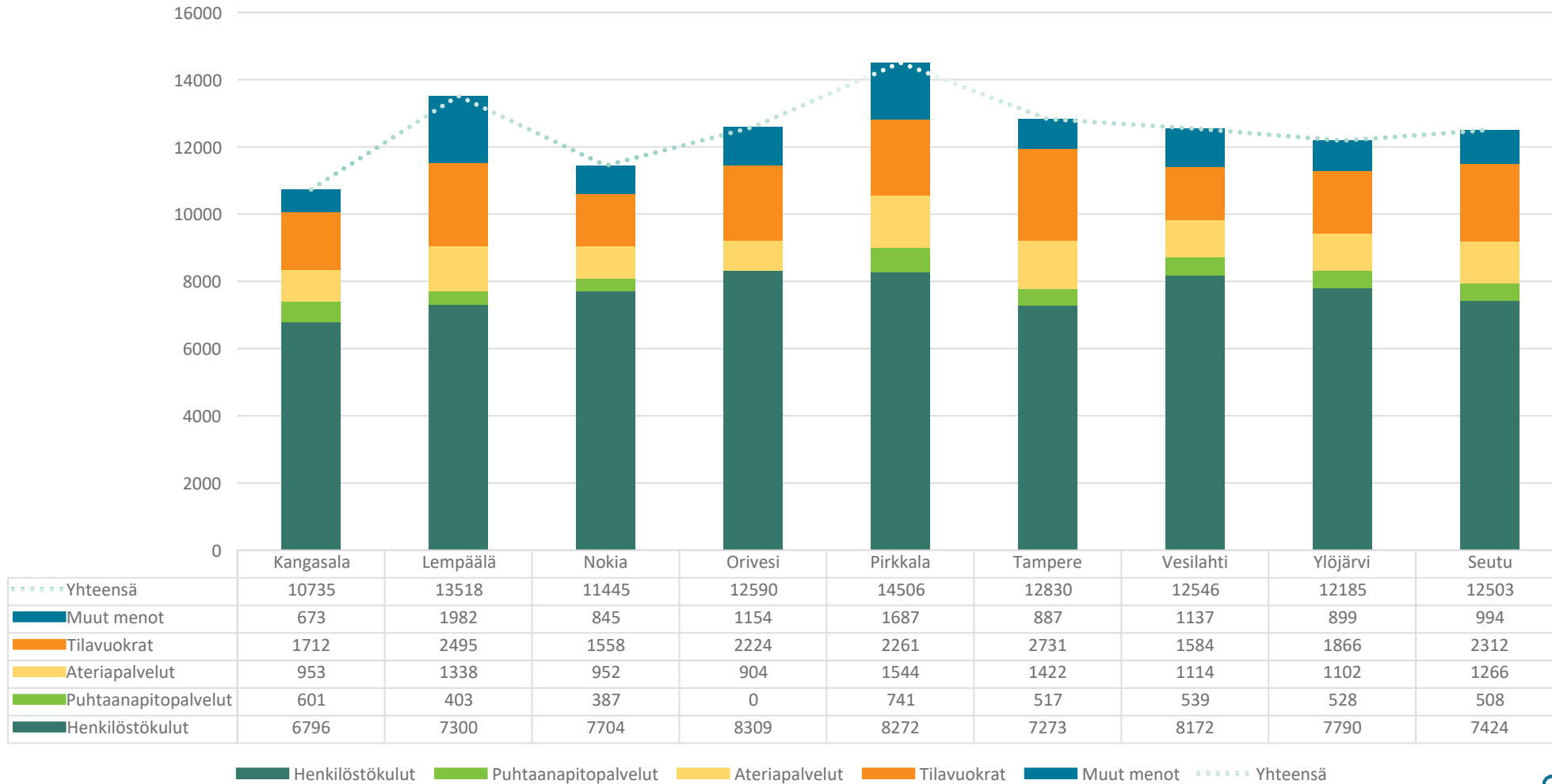
- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset
- Erityisvarhaiskasvatuksen kustannukset
- Varhaiskasvatuksen hallinnon kustannukset
- Osuus sivistyspalveluiden kustannuksista

Päiväkotien tai perhepäivähoidon kustannukset

- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden 2022

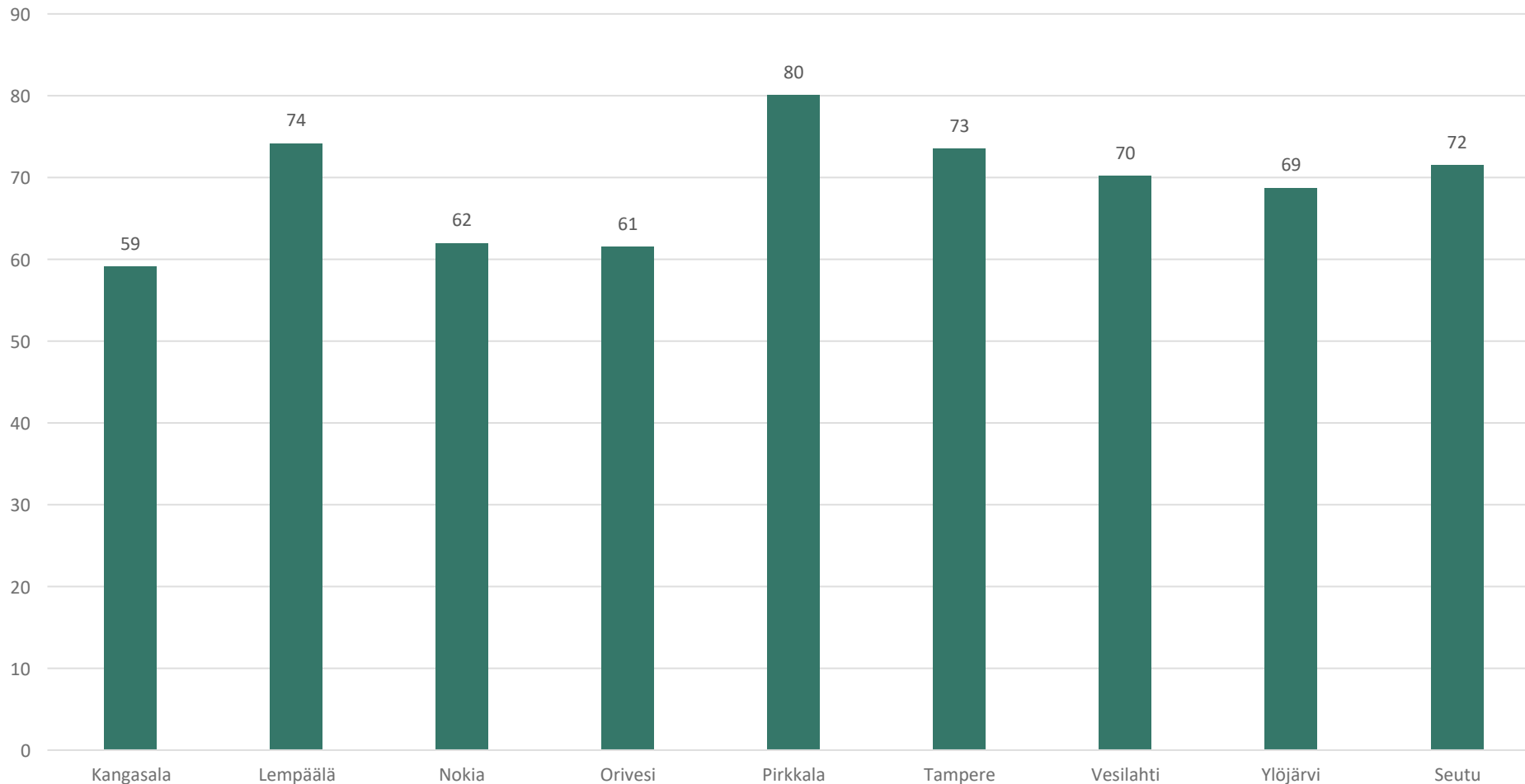
- Kuvioon on koottu varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohden. Tiedoissa on mukana sekä päiväkotihoito että perhepäivähoito.

Varhaiskasvatuksen laskennallisen lapsen kustannuksen kehitys

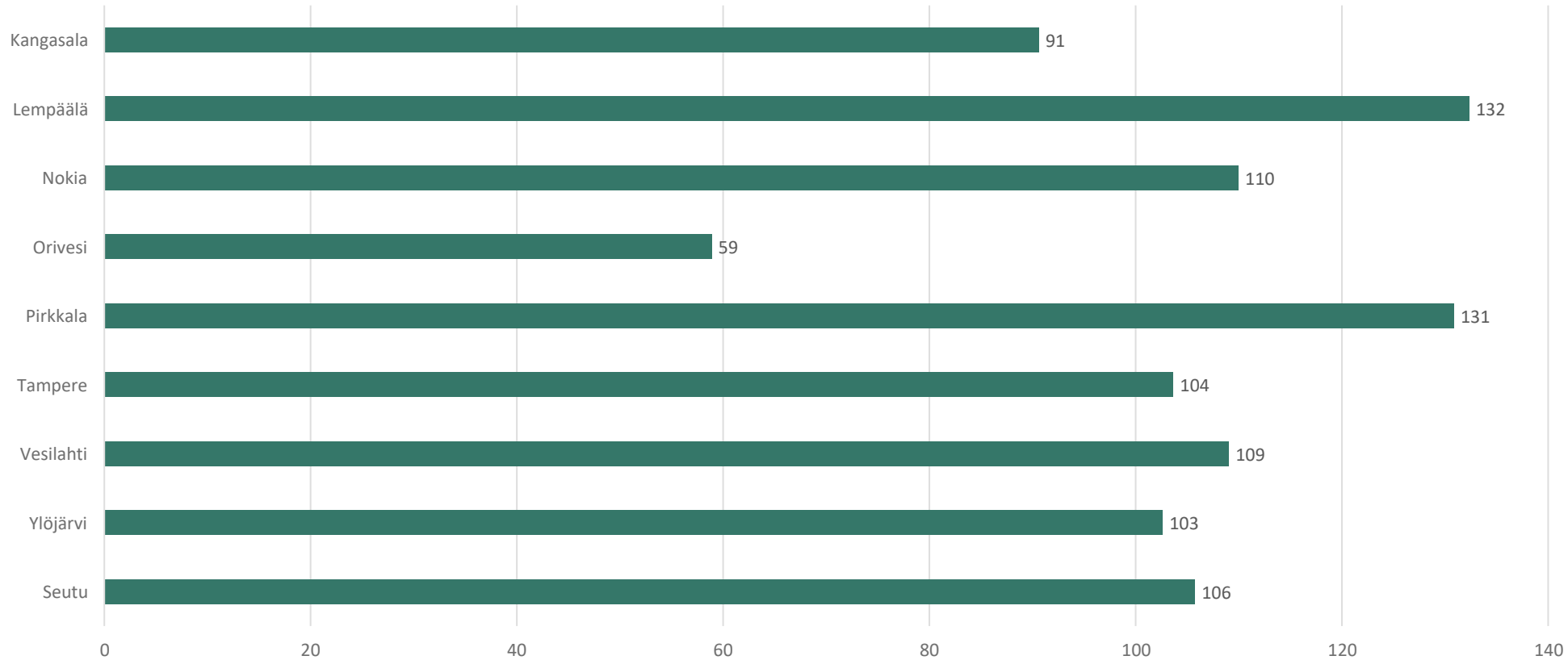
- Kuviossa esitetään laskennallista lasta kohden olevien kustannusten kehittyminen.
- Seudun keskimääräiset kustannukset ovat nousseet. Nousua selittää etenkin henkilöstömenojen kasvu.

Ikävakioidun toteutuneen hoitopäivän hinta

- Kuvioon koottu ikävakioidun hoitopäivän hinta kuvaa yhden yli 3-vuotiaan lapsen päiväkotipäivän järjestämisen kustannusta.
- Keskimääräinen hinta nousi edellisestä vuodesta 6 eurolla.

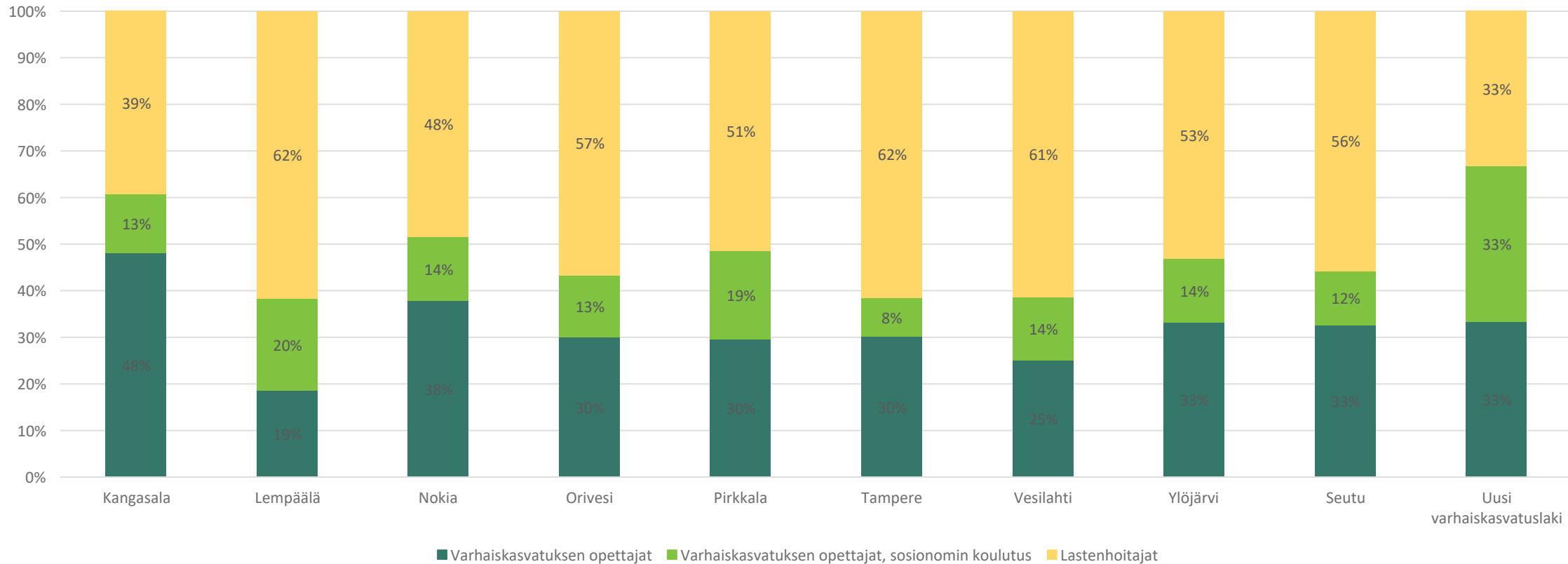
Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu kuukaudessa

- Asiakasmaksutulo määräytyy perheen tulojen, varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärän ja palvelujen käyttömäärän mukaisesti.
- Kuntien välillä on melko suuria eroja keskimääräisessä asiakasmaksutulossa.
- Keskimäärin asiakasmaksutulot laskivat edellisvuodesta.

Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön jakauma ammattinimikkeittäin

- Uuden varhaiskasvatuslain mukaan vuoden 2030 alusta lukien kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.
- Nykyisellä henkilöstörakenteella seudulla tarvitaan vähintään noin 20 varhaiskasvatuksen opettajaa ja vähintään noin 530 varhaiskasvatuksen sosionomia tai opettajaa lisää. Tällöin lastenhoitajien tarve vähenisi noin 550 työntekijällä.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun esi- ja perusopetuksen seutuvertailu 2022

Yhteenveto

- Perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt edellisen lukuvuoden tasolla. Perusopetukseen siirtyvät ikäluokat ovat aiempaa pienempiä, joten oppilasmäärä saattaa kääntyä seututasolla laskuun.
- Tukea tarvitsevien oppilaiden osuus on kasvanut. Tehostetun tuen oppilaiden osuus on kasvanut prosenttiyksiköllä.
- Keskimääräinen oppilaskohtainen kustannus on kasvanut edellisestä vuodesta.
- Osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on lisääntynyt merkittävästi edelliseen lukuvuoteen verrattuna.
- Laskennallinen ryhmä koko on laskenut lähes kaikissa seudun kunnissa. Saadut korona-avustukset ovat vaikuttaneet kehitykseen. Ryhmä koko seutukunnissa mahtuu yhden oppilaan vaihteluväliin
- TVT-laitteiden määrä on kasvanut kunnissa lukuvuoden aikana hieman yli 4 100 laitteella eli noin 5 prosentilla. Erityisesti Chromebook-laitekannan määrä on edelleen kasvanut.

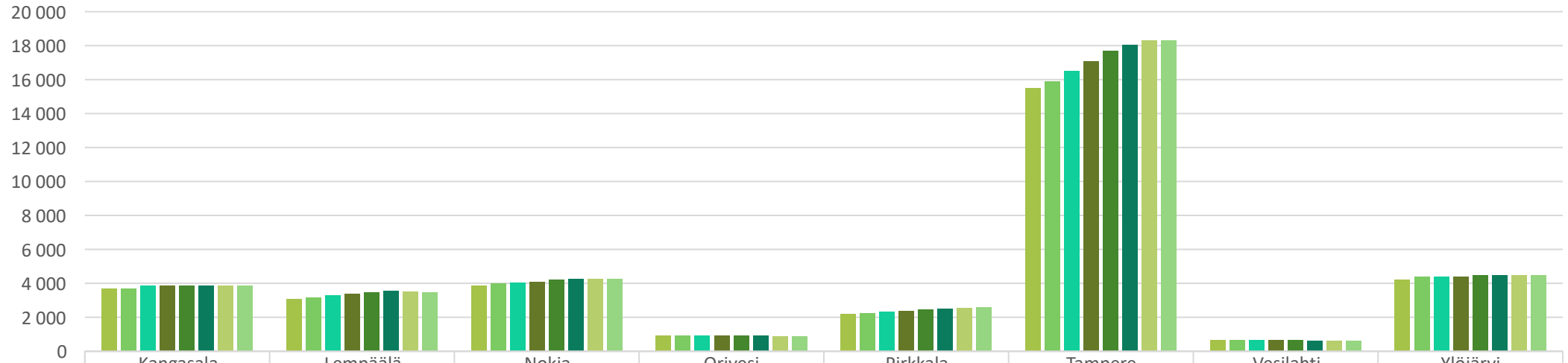

- Esioppilaiden lukumäärä on laskenut noin 180 oppilaalla lukuvuonna 2022-2023 edelliseen lukuvuoteen nähden, mutta siinä on myös kuntakohtaisia eroja.
- Lukuvuonna 2022-2023 seudulla oli yhteensä 4 221 esioppilasta, joista osa oli yksityisessä esiopetuksessa ostopalveluna tai yksityisen koulutuksen järjestäjän antamassa esiopetuksessa.

Oppilasmäärän kehitys seutukunnalla

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

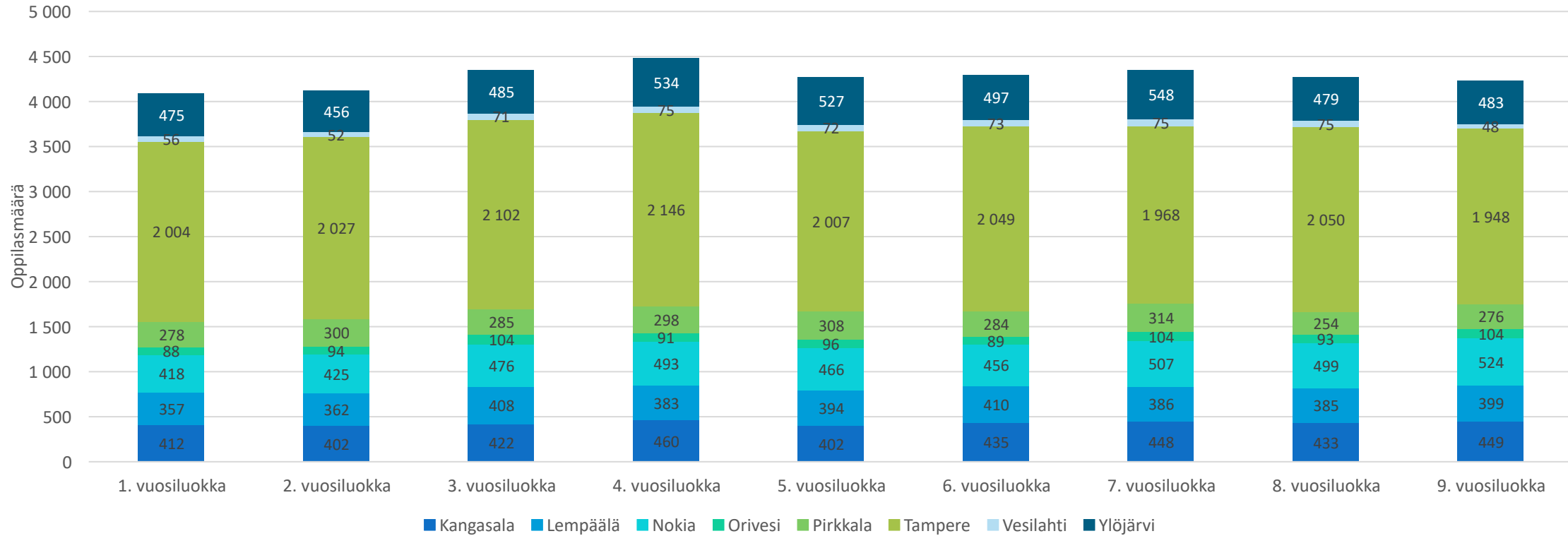
	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Lukuvuosi 2015-2016	3 674	3 072	3 874	918	2 214	15 475	673	4 232
Lukuvuosi 2016-2017	3 682	3 164	3 980	913	2 243	15 874	667	4 371
Lukuvuosi 2017-2018	3 840	3 278	4 052	918	2 305	16 496	667	4 374
Lukuvuosi 2018-2019	3 854	3 376	4 096	913	2 369	17 064	672	4 400
Lukuvuosi 2019-2020	3 854	3 449	4 211	908	2 462	17 675	639	4 458
Lukuvuosi 2020-2021	3 852	3 545	4 264	921	2 487	18 047	623	4 462
Lukuvuosi 2021-2022	3 844	3 522	4 235	894	2 551	18 313	596	4 454
Lukuvuosi 2022-2023	3 863	3 484	4 264	863	2 597	18 301	597	4 484

- Seudun perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt edellisen lukuvuoden tasolla
- Lukuvuonna 2022-2023 seudulla oli yhteensä 38 453 perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 oppilasta. Lukuvuodessa seudun peruskoulun oppilaiden määrä oli kasvanut 44 oppilaalla eli 0,1 prosentilla.

Tampereen kaupunkiseudun perusopetuksen oppilasmäärät vuosiluokittain lukuvuonna 2022-2023

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

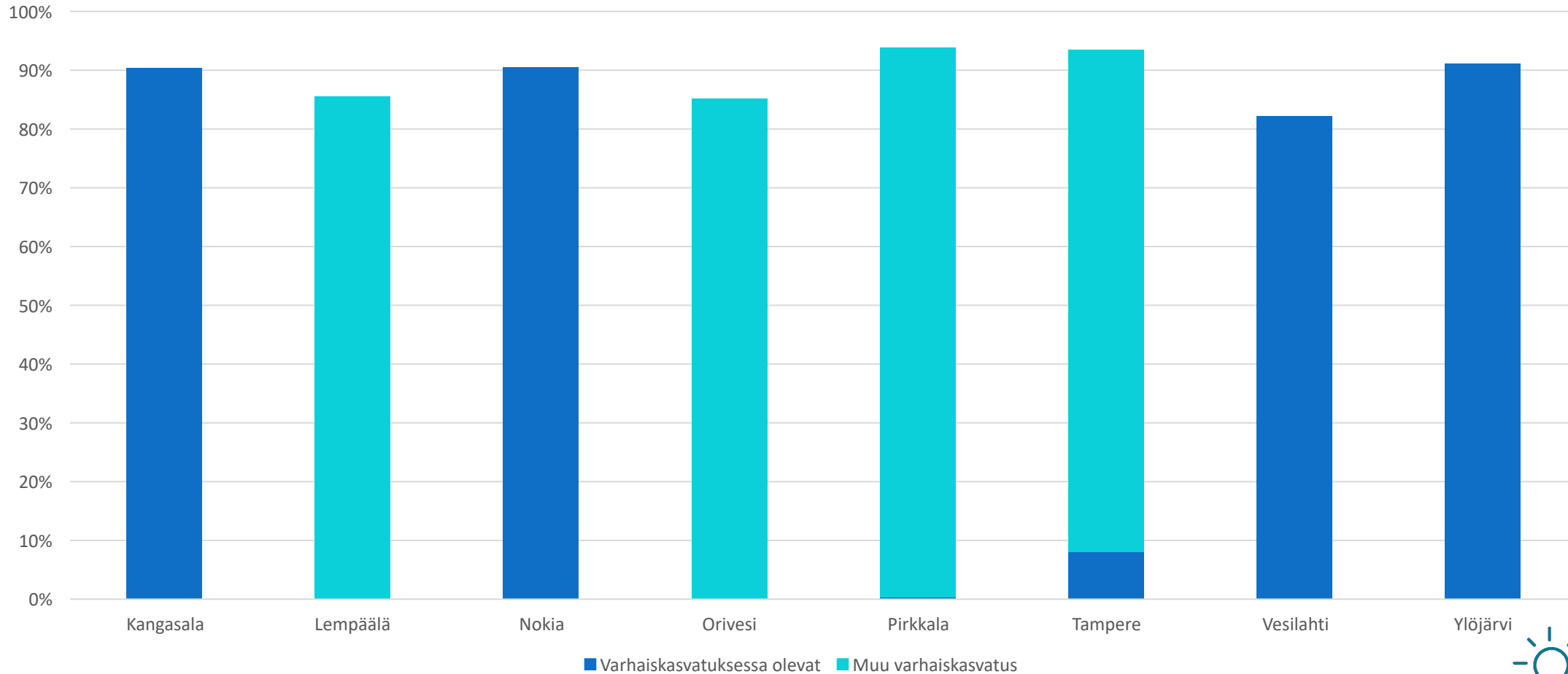

- Yllä oleva kuvio osoittaa, että seudun oppilasmäärä tulee todennäköisesti hieman laskemaan tulevina vuosina, mikäli muuttovoitto ei tasoita syntyvyyden laskua.
- 1. ja 9. vuosiluokan oppilasmäärien erotus on noin 140 oppilasta jälkimmäisen hyväksi.

Esiopetusta täydentävään toimintaan osallistuvat

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

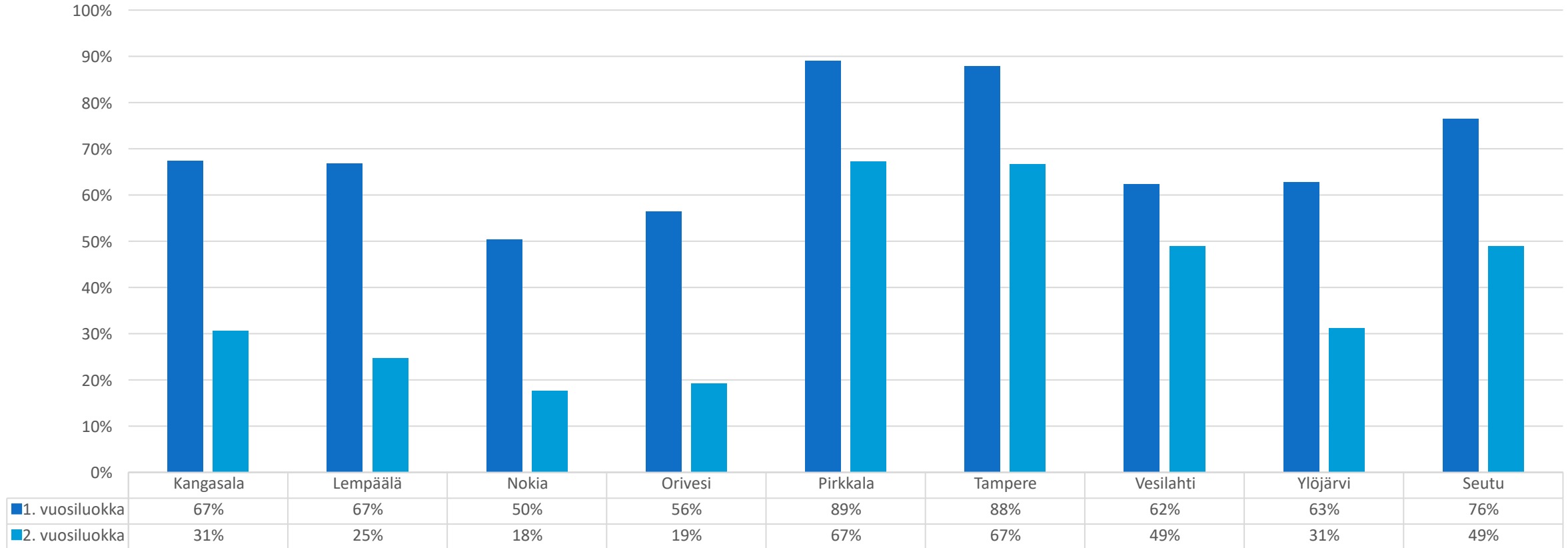

- Kuviossa esitetään esiopetusta täydentävään toimintaan osallistuvien lasten osuus esioppilaista ja esioppilaiden jakautuminen eri toimintamuotoihin. Kunnan tulee tarjota esiopetuksessa oleville varhaiskasvatusta joko päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Kunta voi kuitenkin järjestää esiopetusta täydentävää toimintaa muuna varhaiskasvatuksena, joka tarkoittaa esim. esiopetusta täydentävää kerhotoimintaa tai aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden osuus ikäluokasta vuonna 2022

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

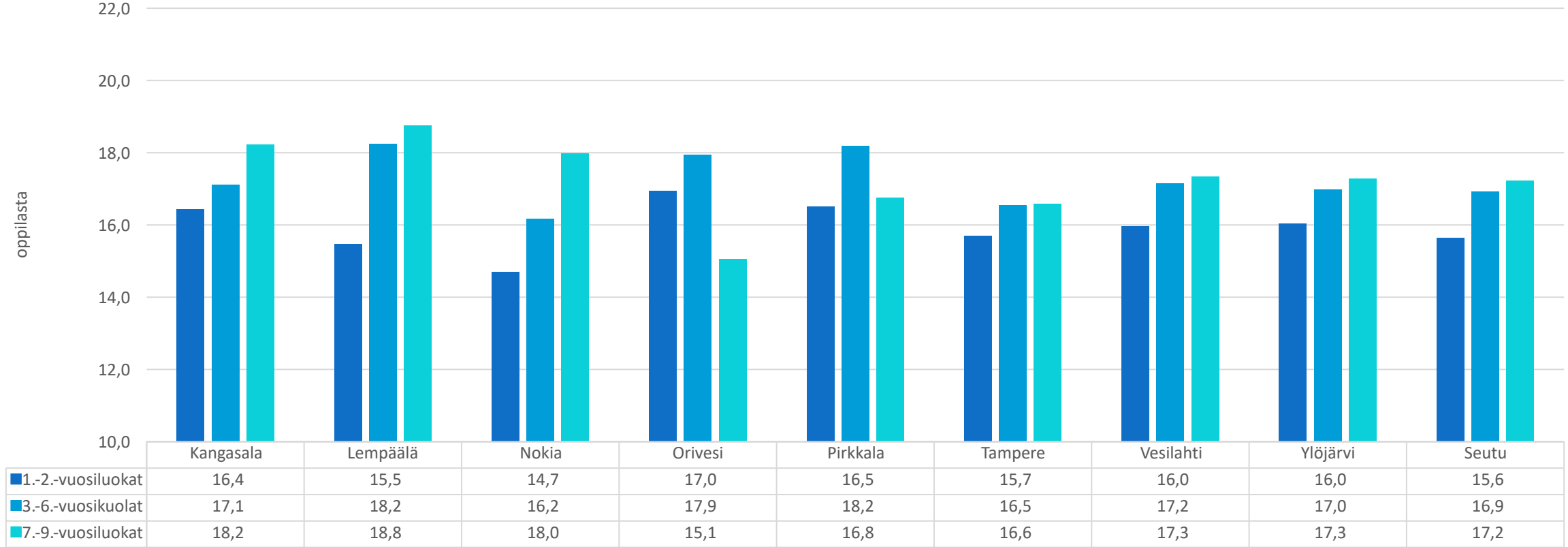

- Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaista toimintaa, jota kunta järjestää harkitsemassaan laajuudessa. Toiminnasta huomattava osuus rahoitetaan valtionosuuksin ja asiakasmaksuin.

Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko lukuvuosi 2022-2023

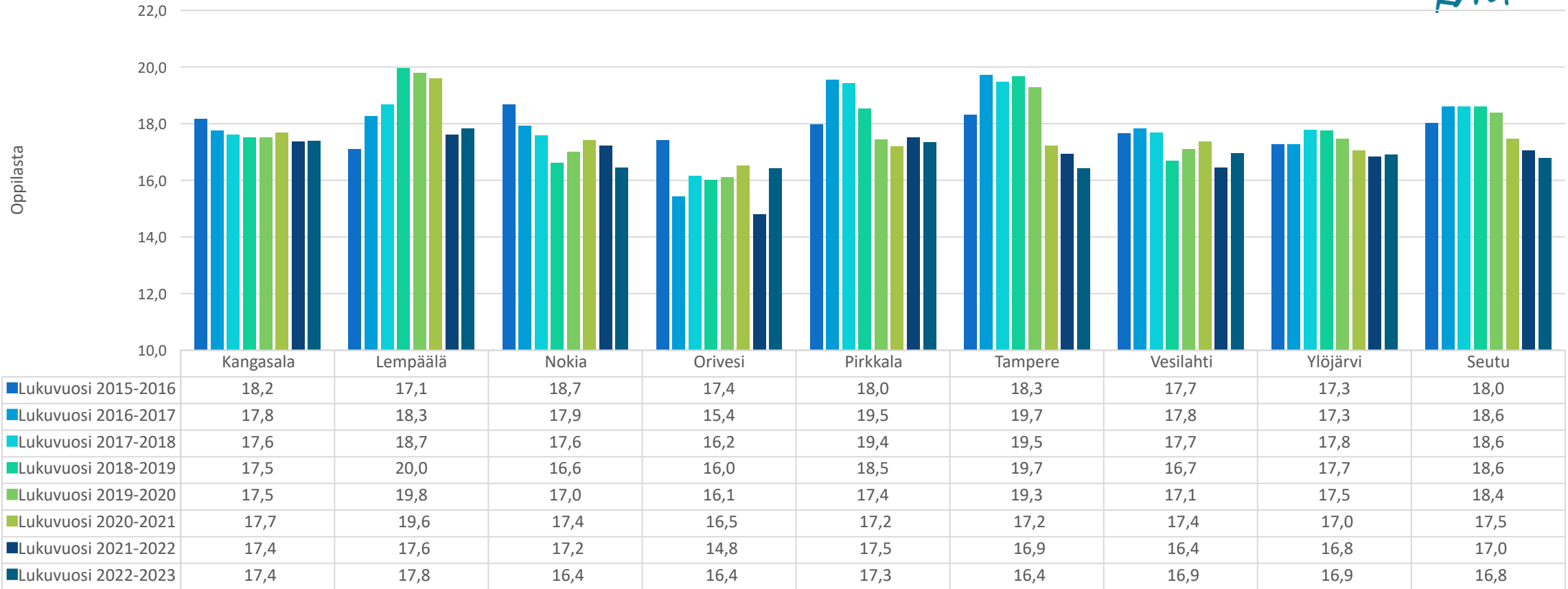
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Tunnusluku kuvaa minkä kokoisissa ryhmissä oppilaat keskimäärin opiskelevat (sisältää jakotunnit).
- Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko lasketaan siten, että oppilasmäärä jaetaan opetukseen käytetyllä opetusresurssilla ja saatu osamäärä kerrotaan opetussuunnitelman tuntijaon mukaisella tuntimäärällä.

Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoosta lukuvuosittain

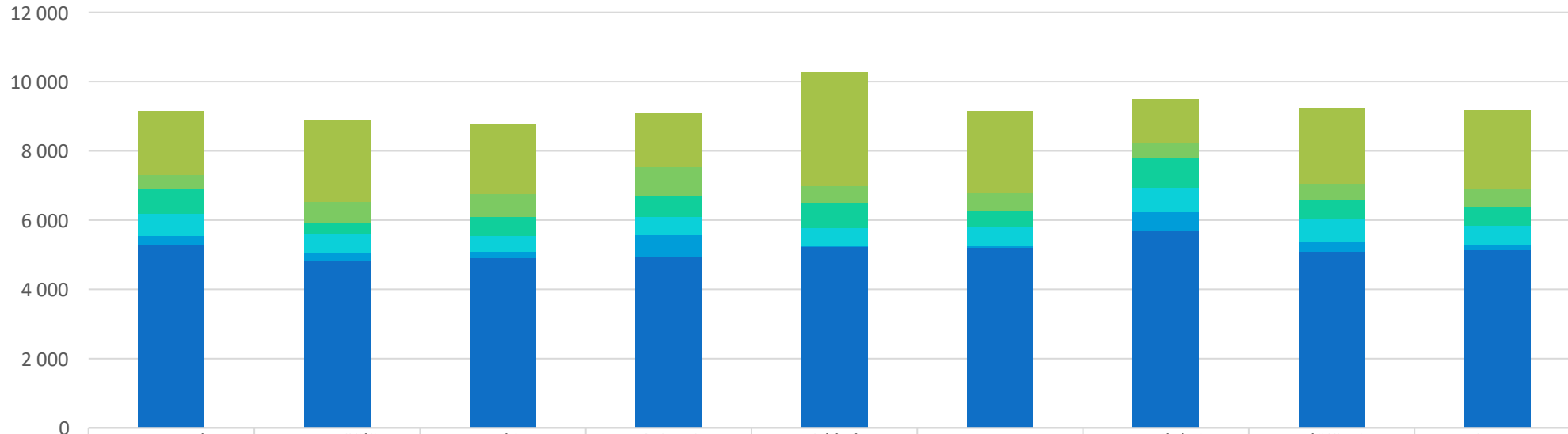

■ Lukuvuosi 2015-2016
 ■ Lukuvuosi 2016-2017
 ■ Lukuvuosi 2017-2018
 ■ Lukuvuosi 2018-2019
 ■ Lukuvuosi 2019-2020
 ■ Lukuvuosi 2020-2021
 ■ Lukuvuosi 2021-2022
 ■ Lukuvuosi 2022-2023

- Kuviosta ilmenee laskennallisen keskimääräisen ryhmäkoon muutokset lukuvuosittain. Perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen saatu valtionavustuksen vaikutus on sisällytetty lukuihin. Valtion päätös lopettaa avustuksen myöntäminen nosti monen kunnan osalta lukuvuoden 2016-2017 keskimääräistä ryhmäkoko. Tämän jälkeen keskimääräinen ryhmäkoosta on pienentynyt.

Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset vuonna 2022

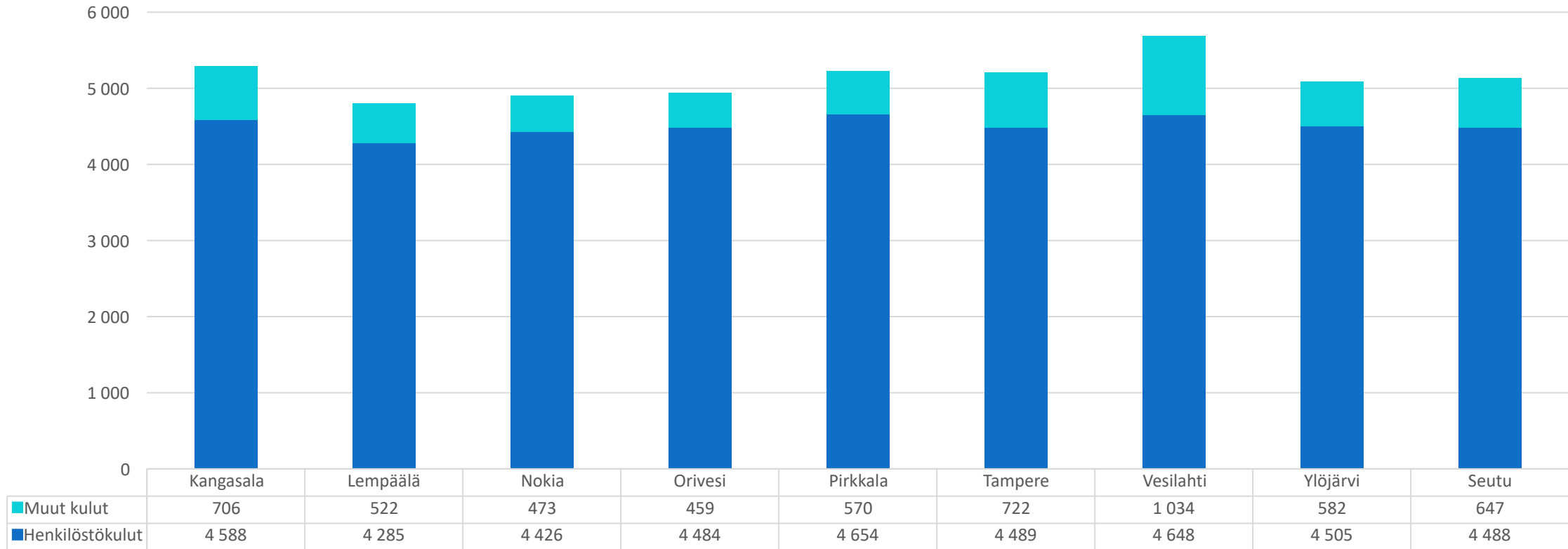

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
Yhteensä	9 134	8 904	8 761	9 084	10 262	9 151	9 492	9 213	9 169
Kiinteistökustannukset	1 831	2 363	1 991	1 545	3 286	2 361	1 272	2 169	2 271
Hallintokustannukset	394	603	676	856	480	526	399	468	532
Muu oppilashuolto	712	355	553	595	730	447	911	544	518
Ruokailu	658	537	446	522	502	547	684	644	556
Majoitus ja kuljetus	244	240	196	624	41	59	544	300	157
Opetus	5 294	4 806	4 899	4 942	5 224	5 211	5 682	5 087	5 135

- Kuviossa esitetään oppilaskohtaiset kustannukset toiminoittain. Opetuskustannukset ovat parhaiten vertailukelpoiset, koska niihin ei vaikuta esimerkiksi kuntien sisäisten kustannuserien laskentamallit. Seuraavilla dioilla avataan tarkemmin eri toimintojen kustannusten muodostumista.

Perusopetuksen oppilaskohtaisten opetuskustannusten muodostuminen 2022

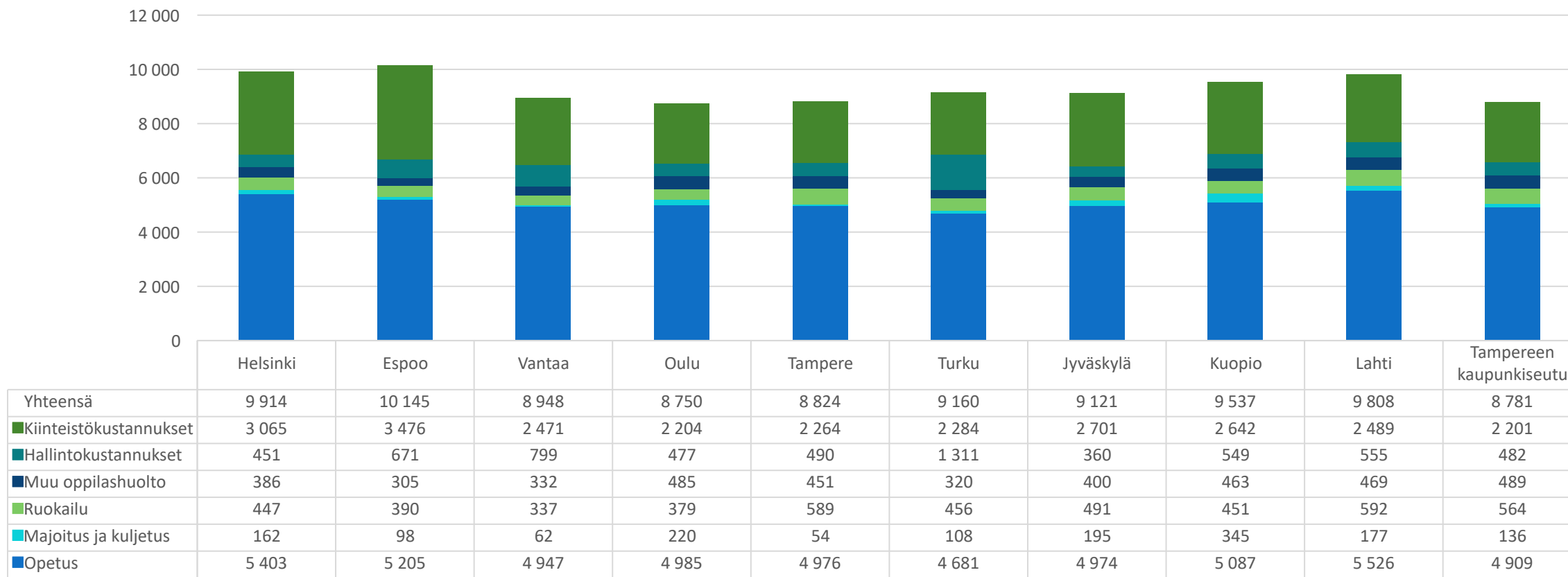

- Kuviossa esitetään opetuksen osuuden oppilaskohtaiset kustannukset jakautuminen.
 - Henkilöstökulut muodostuvat opettajien palkoista sivukuluineen.
 - Muut kulut ovat kaikkia muita opetuksen järjestämiseen liittyviä kuluja (mm. tarvikkeet, oppikirjat, ict-laitteisto).

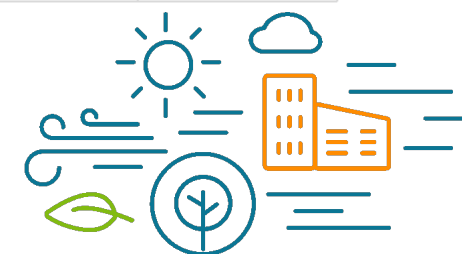

Tampereen kaupunkiseudun ja yhdeksän suurimman kaupungin oppilaskohtaiset kustannukset vuonna 2021

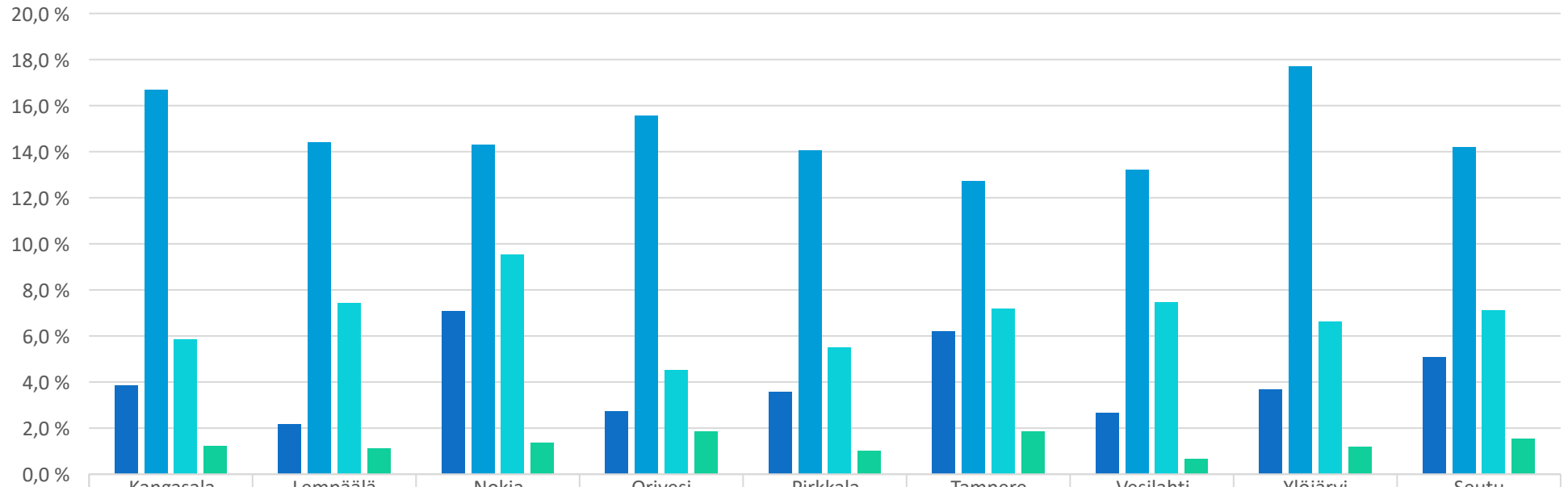
TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa verrataan Tampereen kaupunkiseudun keskimääräistä kustannusta yhdeksän suurimman kaupungin kustannuksiin. Luvut ovat vuodelta 2021.

Pienryhmien, tehostetun- ja erityisen tuen sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet oppilasmäärästä vuonna 2022

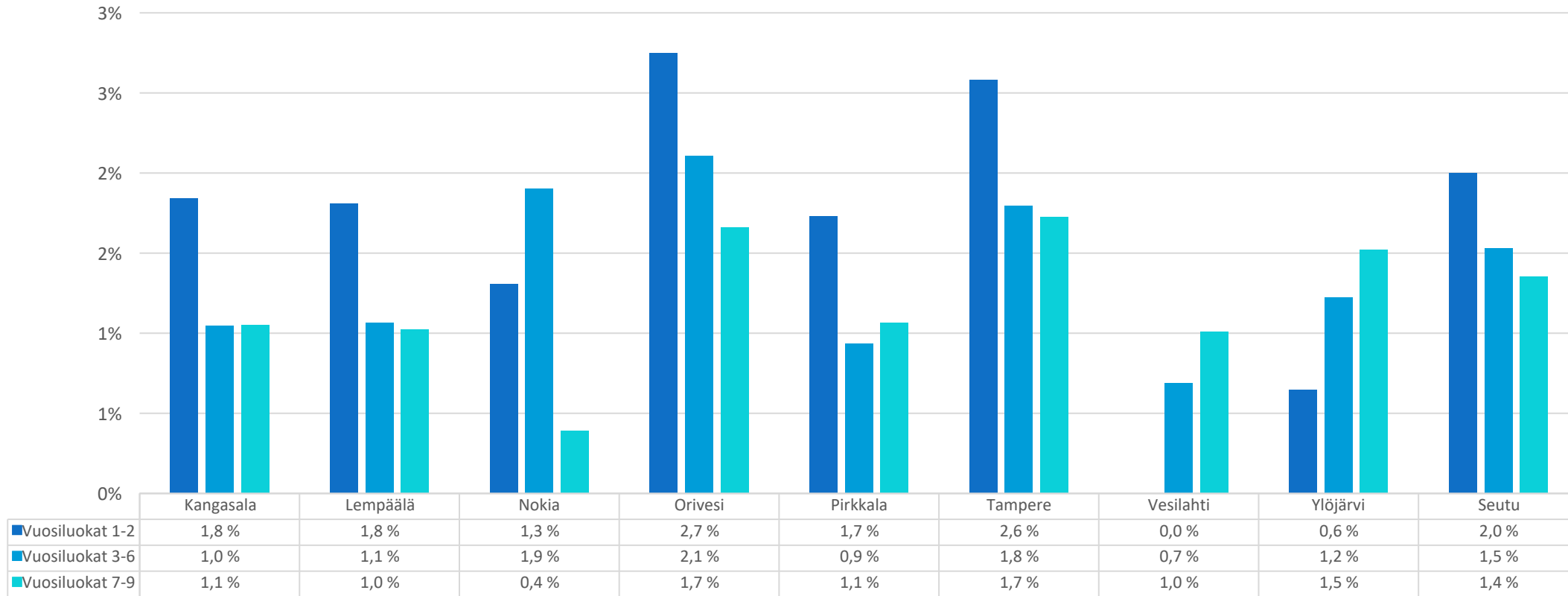
■ Pienryhmien oppilaiden osuus	3,9 %	2,2 %	7,1 %	2,7 %	3,6 %	6,2 %	2,6 %	3,7 %	5,1 %
■ Tehostetun tuen oppilaat	16,7 %	14,4 %	14,3 %	15,6 %	14,0 %	12,7 %	13,2 %	17,7 %	14,2 %
■ Erityisen tuen oppilaat	5,9 %	7,4 %	9,5 %	4,5 %	5,5 %	7,2 %	7,5 %	6,6 %	7,1 %
■ Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat	1,2 %	1,1 %	1,4 %	1,8 %	1,0 %	1,9 %	0,7 %	1,2 %	1,5 %

- Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat ovat kaikki myös erityisen tuen oppilaita.
- Sairaalakoulujen oppilaat ovat mukana luvuissa (mm. Nokia ja Tampere).

Pidennetyt oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet luokka-asteittain lukuvuonna 2022-2023

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

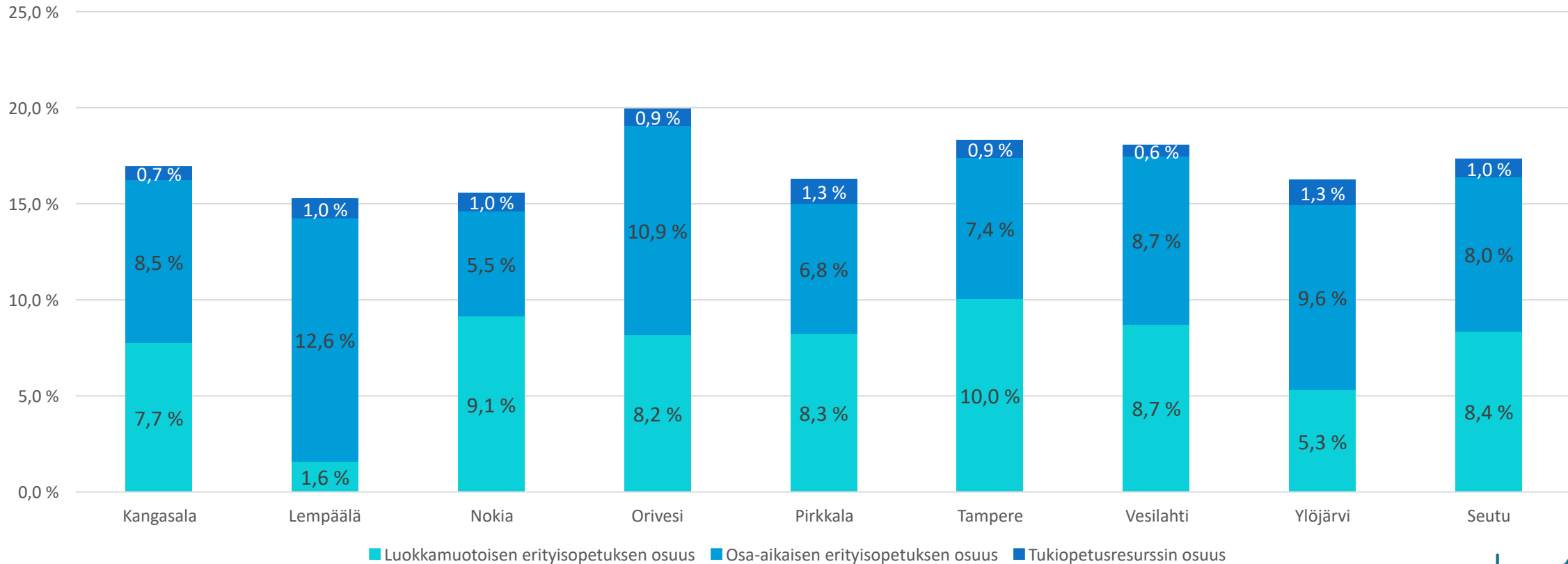
- Kuviossa esitetään pidennetyt oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet kunnittain ja luokka-asteittain. Valtakunnallisesti vuonna 2022 pidennetyt oppivelvollisuuden oppilaista poikia oli 68 % ja tyttöjä 32 %.
- Perusopetuslaki (628/1998) 25 §

Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 1 momentissa säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta.

Luokkamuotoisen, osa-aikaisen ja tukiovetusresurssin osuudet koko opetusresurssista

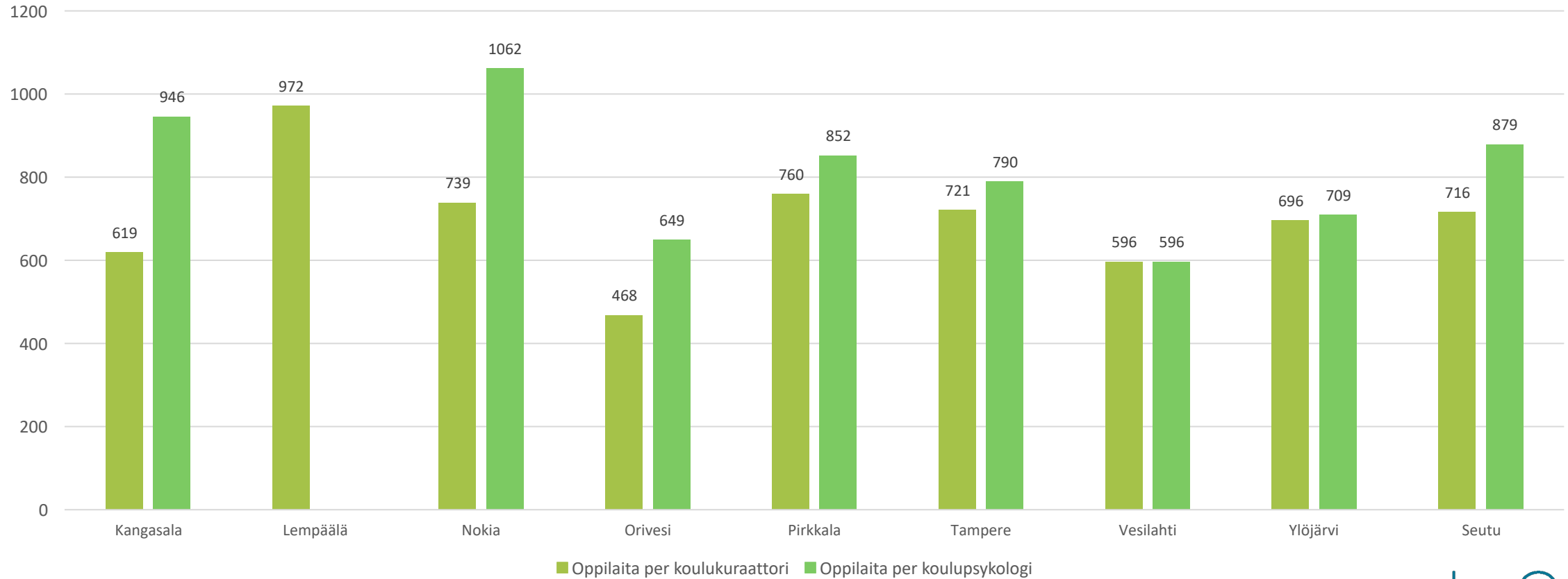
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Luokkamuotoista erityisopetusta annetaan pääasiassa pysyvissä pienryhmissä, kun taas osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavissa ryhmäkoonpanoissa. Monessa tapauksessa luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilas opiskelee jonkin ajasta muissa ryhmissä.

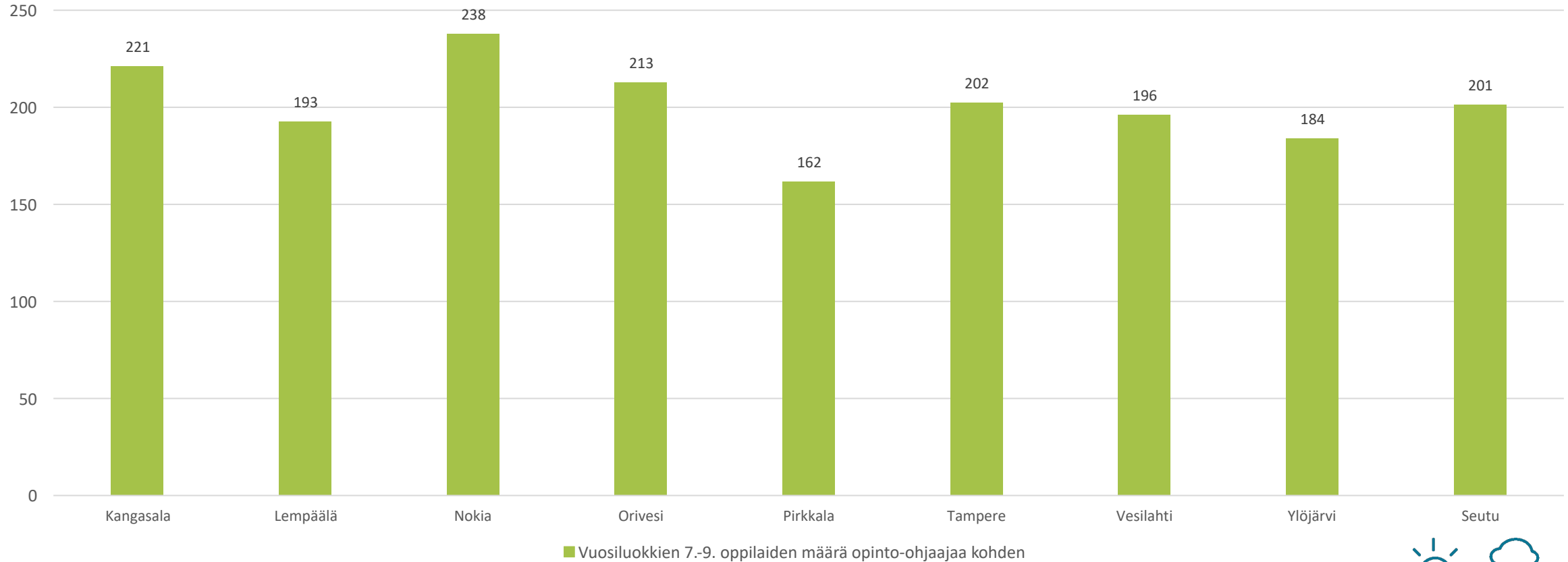
Oppilasmäärä koulukuraattoria ja koulupsykologia kohden vuonna 2022

- Oppilasmäärä on jaettu koulukuraattorien ja -psykologien henkilötyövuosien määrällä.

Vuosiluokkien 7.-9. oppilaiden määrä opinto-ohjaajaa kohden vuonna 2022

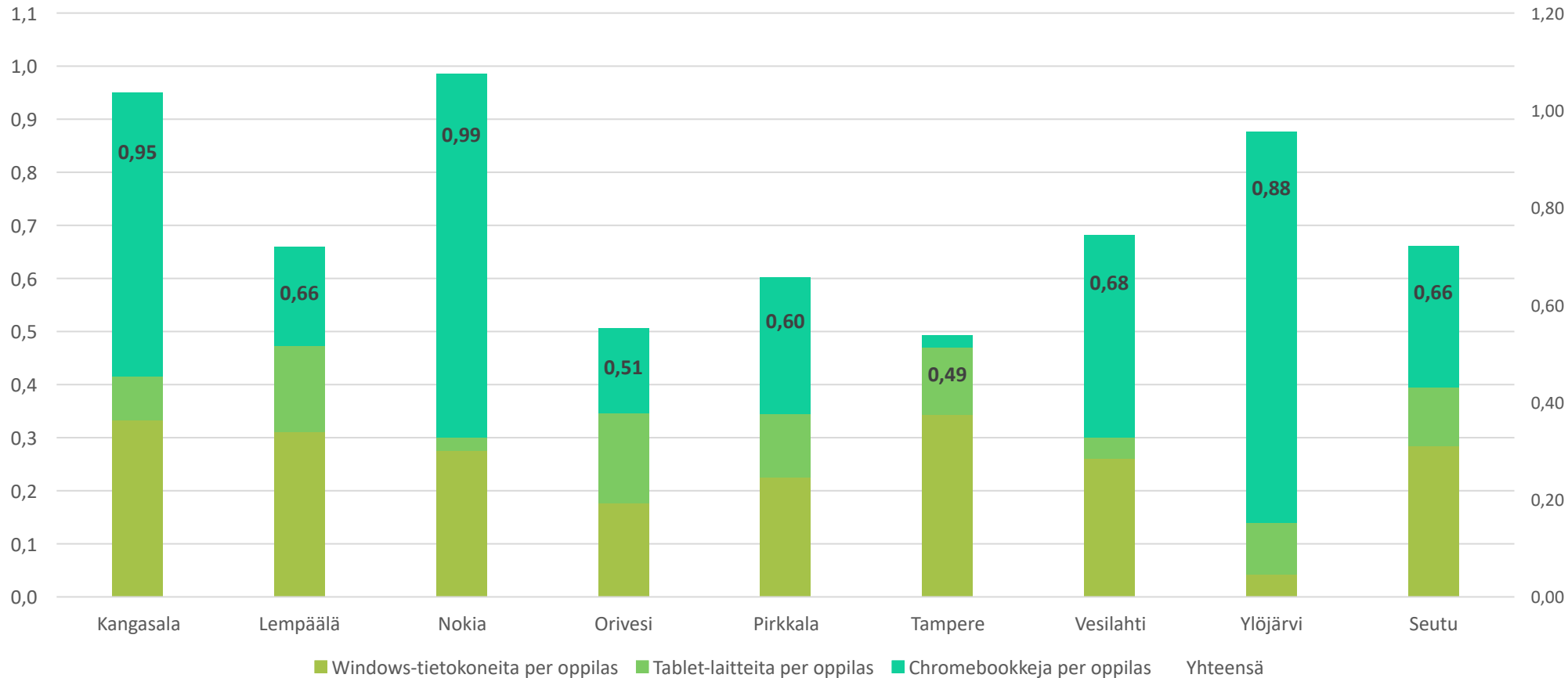

- Kuvio esittää yläkouluikäisten oppilaiden määrän yhtä opinto-ohjaajaa kohden.

Oppilaiden ja opettajien käytössä olevien tvt-laitteiden määrä per oppilas lukuvuonna 2022-2023

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

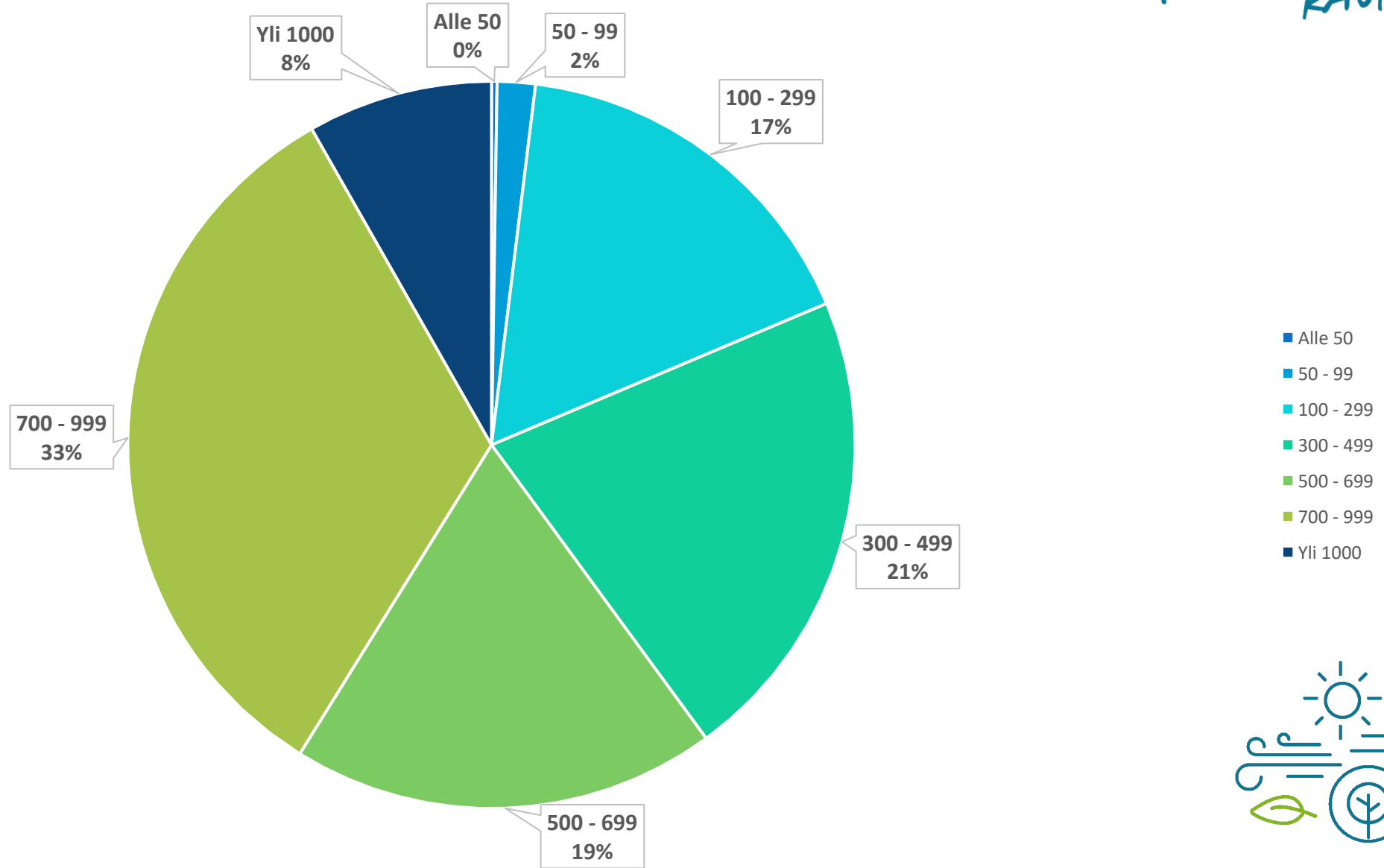

- Lukumäärät kertovat kuinka monta tietokonetta ja tablet-laitetta perusopetuksessa on per oppilas. Lukumääriä tulkittaessa on syytä huomioida, että lukumäärät sisältävät sekä opettajien että oppilaiden käytössä olevat laitteet.

Seudun oppilaiden sijoittuminen eri kokoisiiin kouluihin lukuvuonna 2022-2023

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään seutukuntien oppilaiden sijoittumista eri kokoisiiin kouluihin.
- Koulujen määrä kuvaa hallinnollisia yksiköitä

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun lukiokoulutuksen seutuvertailu 2022

Yhteenveto

- Lukiokoulutuksen oppilasmäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu selittyy Tampereen ja Nokian lukiokoulutuksen aloituspaikkojen kasvulla.
- Opiskelijakohtaiset kustannukset kasvoivat lähes jokaisessa kunnassa. Kustannusten kasvua selittää opetuksen ja laajennetun oppivelvollisuuden kulut.
- Vertailuun on lisätty kuntien itse valtionosuusjärjestelmään ilmoittama tieto opetustunnin hinnasta ja opiskelijakohtaisista opetustunneista.
- Valtionosuuksien kattavuus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.
- Seututasolla keskimääräinen opiskeluaika on noussut edellisen vuoden tasolta.

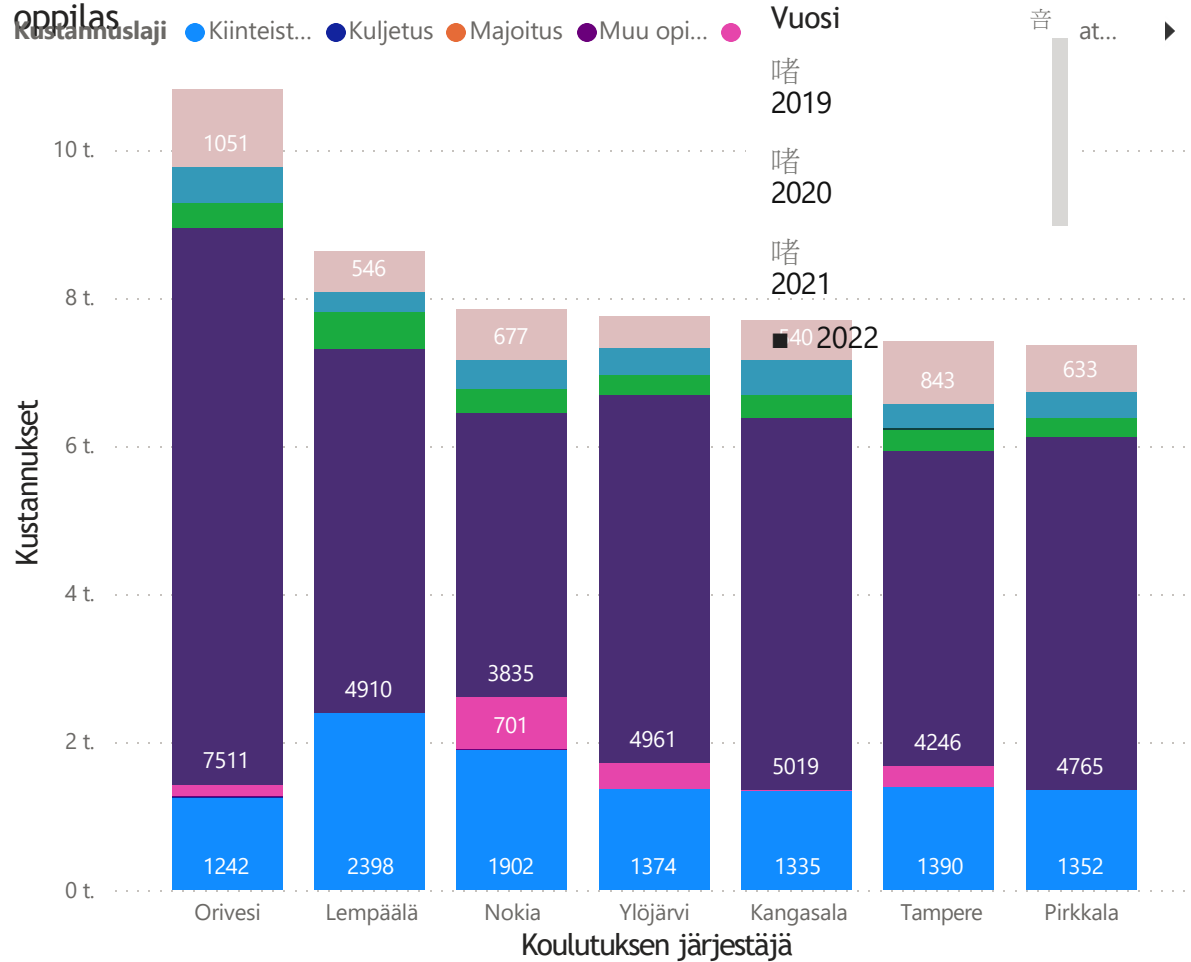

Sivulla esitetään koulutuksen järjestäjän kustannukset per opiskelija.

Lukiokoulutuksen yksikköhinnan laskennassa on opiskelijamäärässä käytetty seuraavia kertoimia, jotka ovat samoja, joiden perusteella valtionosuudetkin määräytyvät:

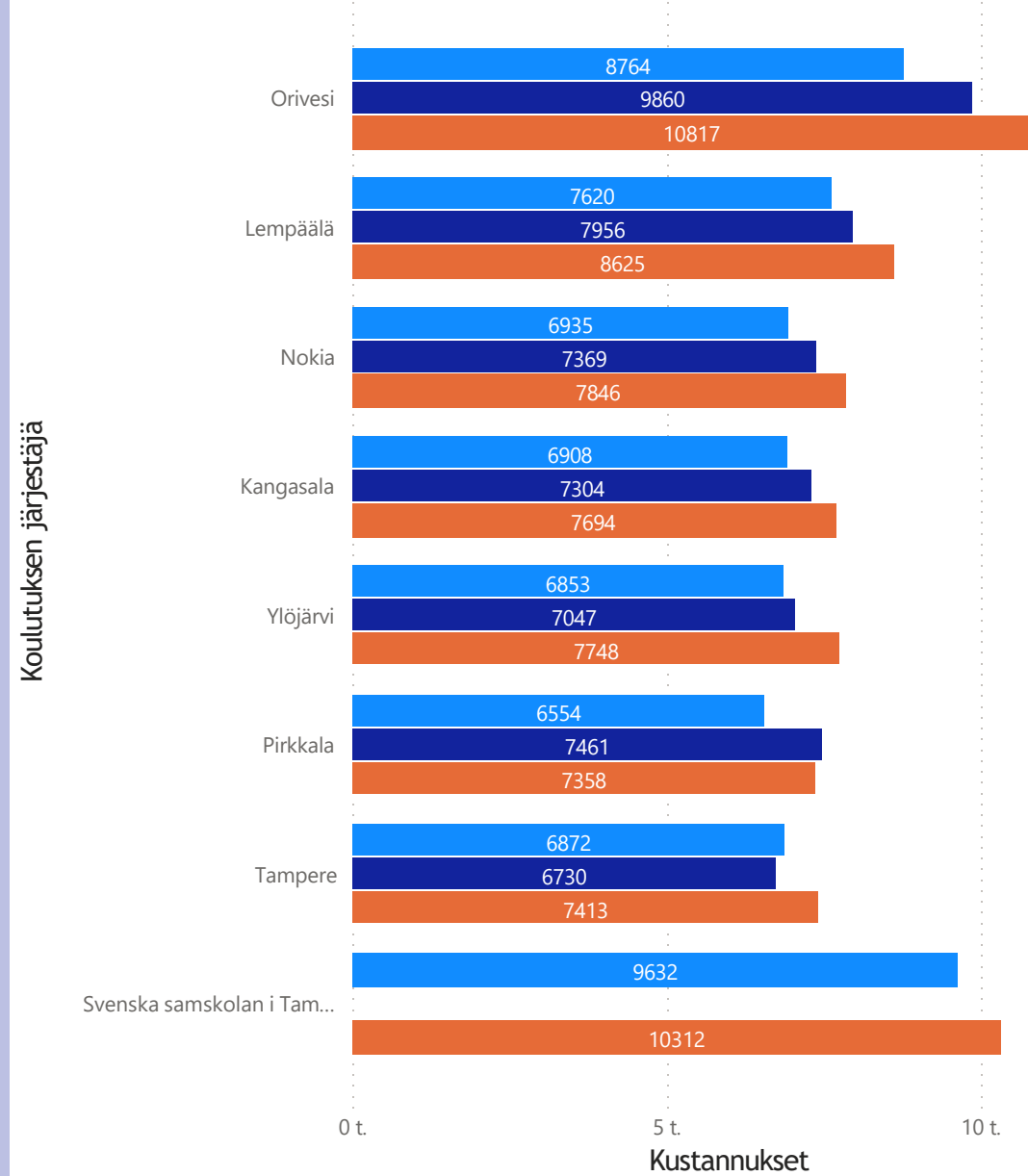
- Aikuisten oppimäärää suorittavien kerroin 0,65
- Valmistavan koulutuksen kerroin on 1,21
- Erytisenkoulutustehtävän lisäkertoimet:

Lukiokoulutuksen järjestämisen kustannukset per oppilas

Opiskelijakohtaisten kustannusten kehittyminen

Vuosi ● 2020 ● 2021 ● 2022

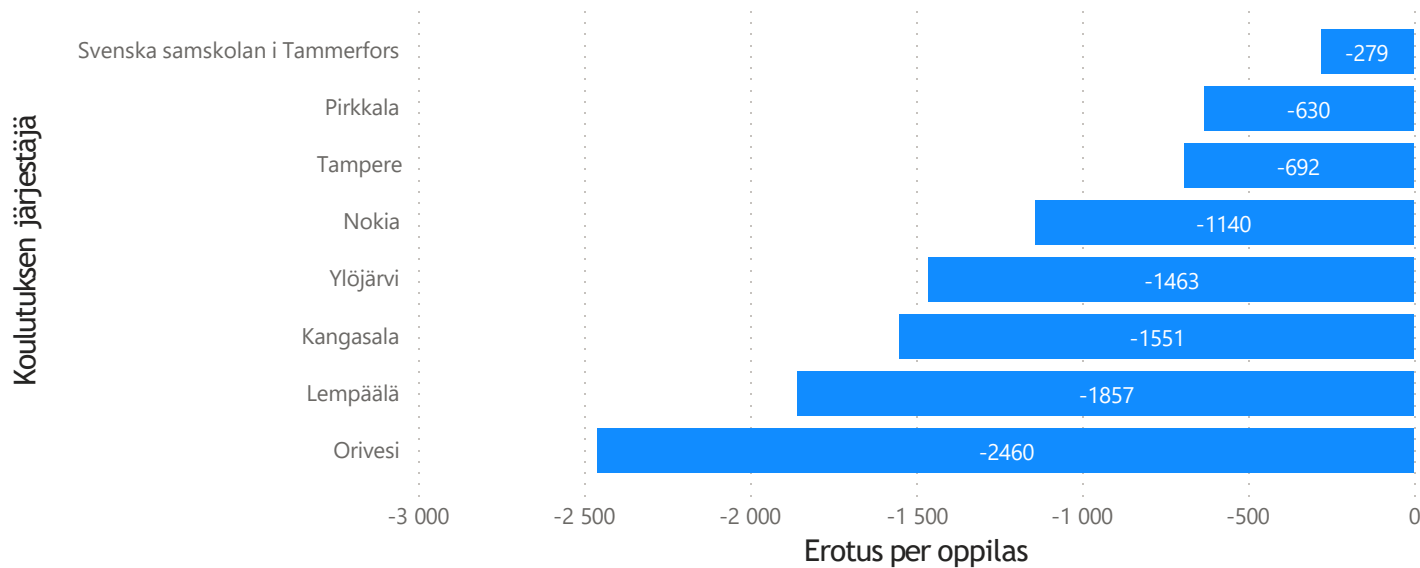

Koulutuksen järjestäjät saavat lukiokoulutuksen järjestämiseen valtionosuusrahoitusta. Tällä raporttisivulla tarkastellaan kustannusten ja valtionosuusrahoituksen suhdetta. Kustannukset sisältävät myös kiinteistöjen rahoituskustannukset, jotka eivät ole mukana valtionosuusjärjestelmän rahoituspohjassa. Julkisten toimijoiden kustannukset eivät sisällä arvonlisäveroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää luvan lukiokoulutuksen

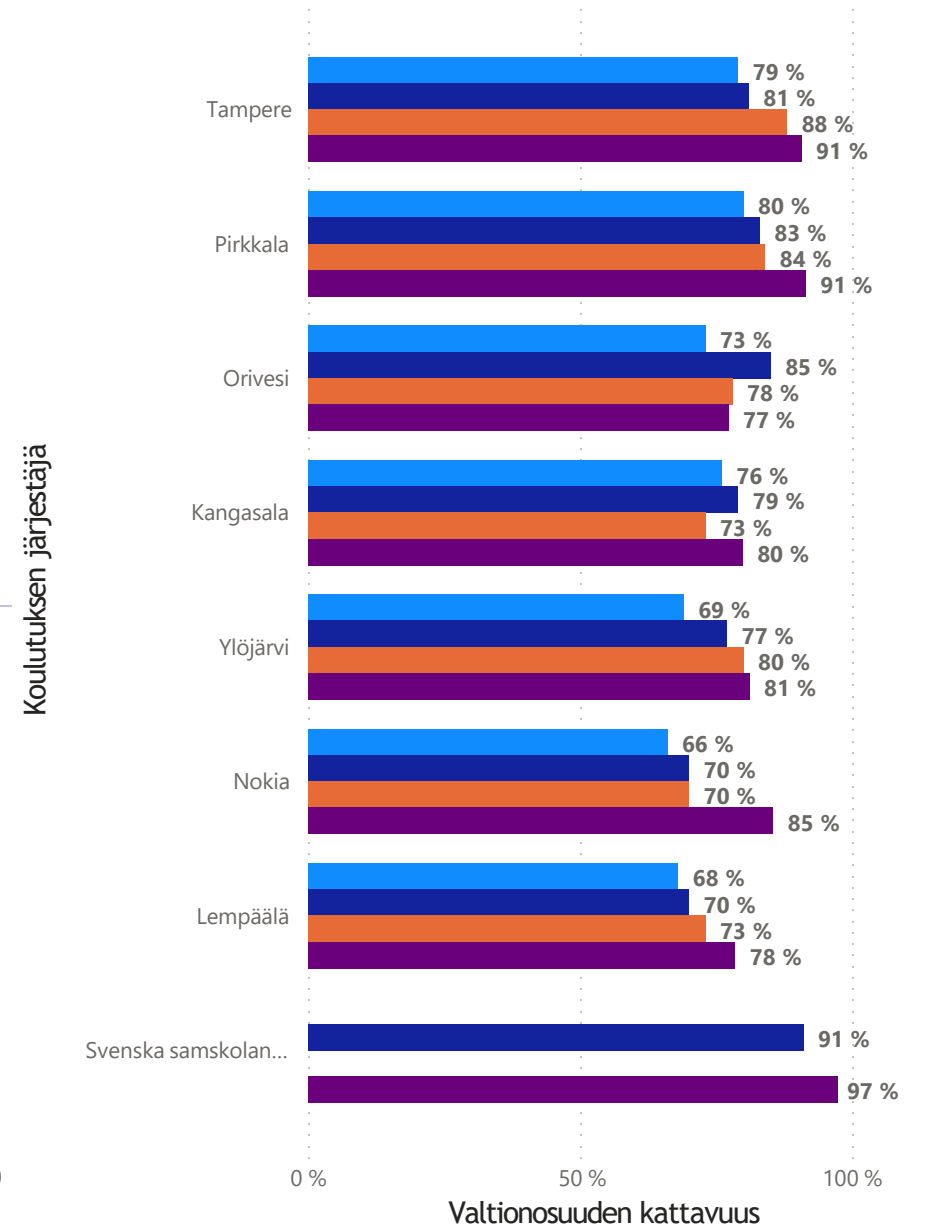
Vuosi	Yksikkö	Valtionosuus	Kustannukset yhteensä	Ero
2019	Kangasala	2917051	3653270	-736219
	Lempäälä	2761949	3519758	-757809
2020	Nokia	3049745	3568158	-518413
	Orivesi	1174637	1520374	-345737
2021	Pirkkala	1729814	1891701	-161887
	Svenska samskolan i Tammerfors	548446	563714	-15268
2022	Tampere	28104162	30997785	-2893623
	Ylöjärvi	3407112	4199958	-792846
	Nokia	43692916	49914718	-6255422

Oppilaskohtaisen valtionosuuden ja kustannusten ero

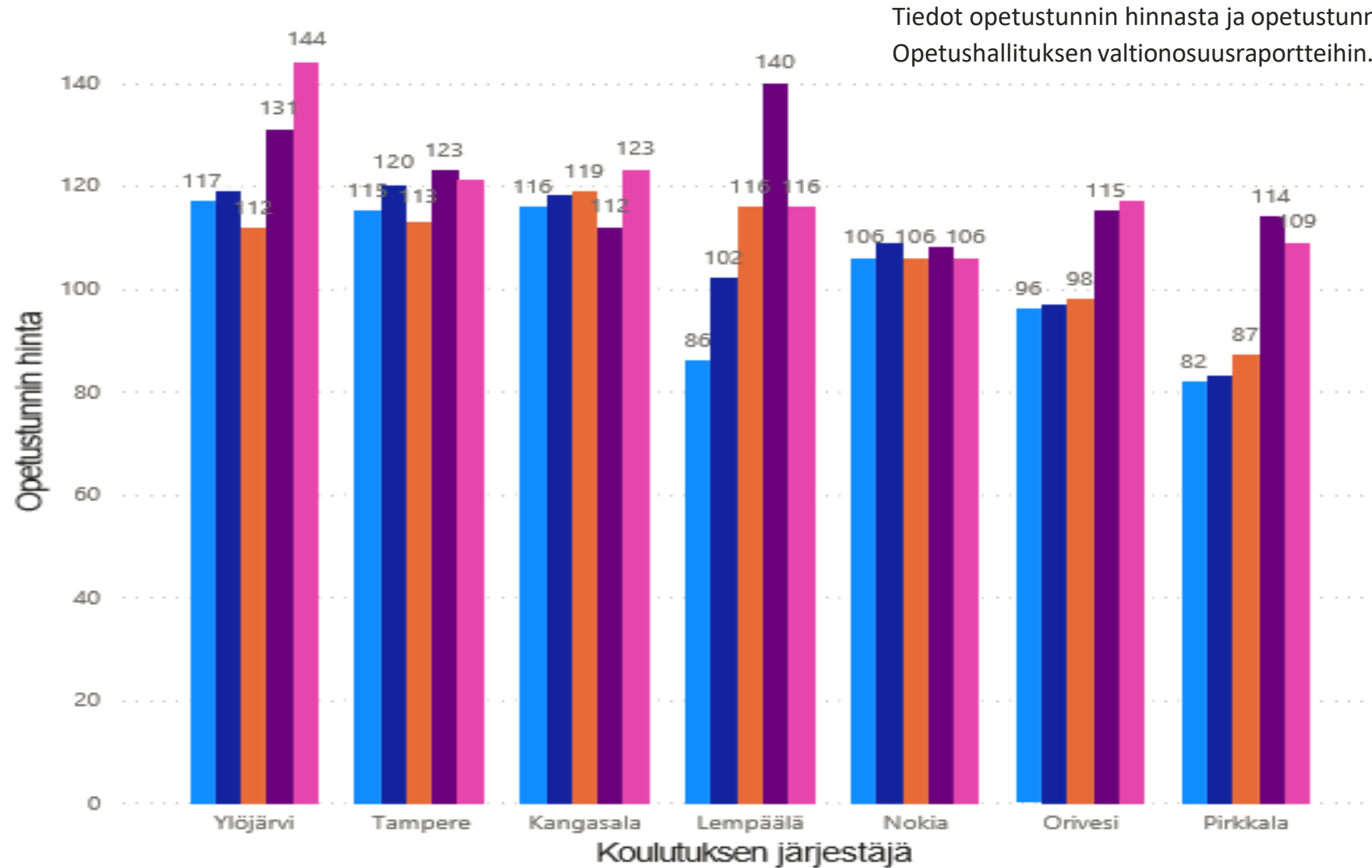
Valtionosuuden kattavuus

Vuosi ● 2019 ● 2020 ● 2021 ● 2022

Opetustunnin hinta, tekijä Koulutuksen järjestäjä ja Vuosi

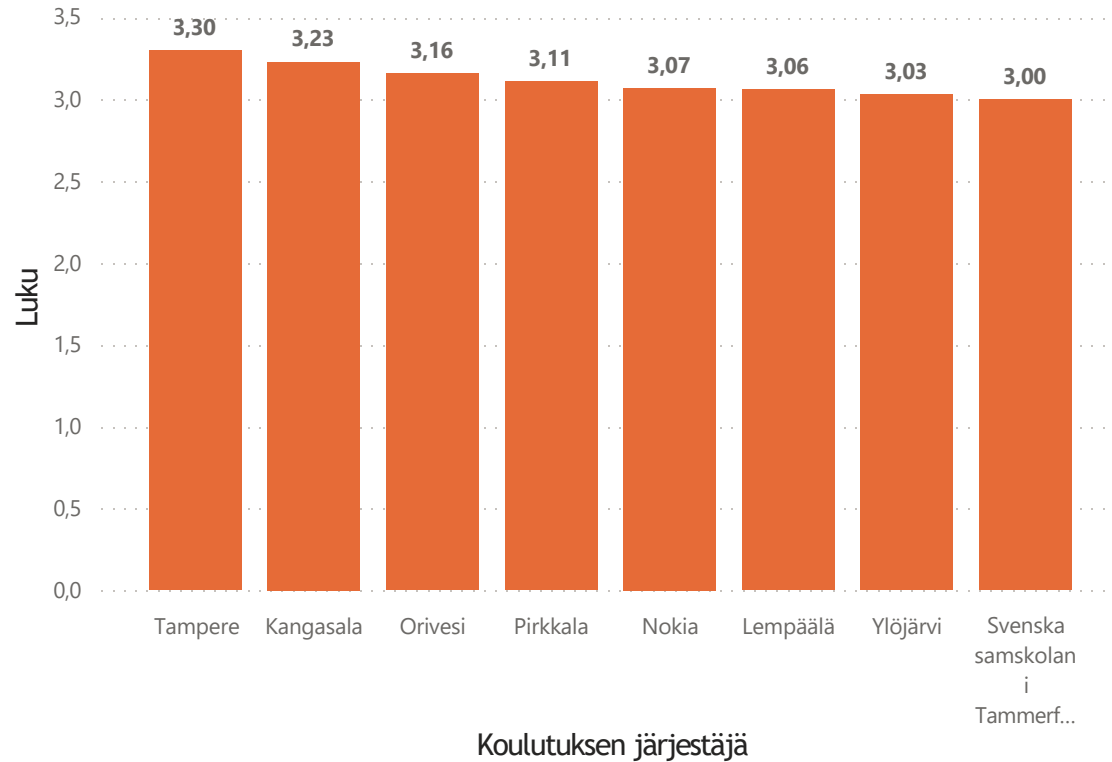
Vuosi ● 2018 ● 2019 ● 2020 ● 2021 ● 2022

Opiskeluajan kehittyminen koulutuksen järjestäjän mukaan

Keskimääräinen opiskelu-aika vuonna 2022

Vuosi ● 2022

Keskimääräisen opiskeluajan kehitys

Vuosi ● 2020 ● 2021 ● 2022

